

KOVA

KOVOJ
TU LAYSI
SAVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos [ir] literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:

metams „ 2.00
pusmečiui „ 1.00

ADRISAS:

1418 So. 2-nd Street.
Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 22

Philadelphia, Pa. 7 Birželio (June) 1907 m.

Metai III.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Kova už buvi.

GYVUNŲ karalystėje lyginai kaip ir augalų karalystėje verda nuolatinė nepaliaujanti kova už buvi. Vienas gyvunų skyrius užpuldinėja ant kito gyvunų skyriaus, vienas augalas stengiasi užgniaužti kitą augalą. Yra tai neužginčijamas faktas, daugybe pavyzdžių prirodytas visos eilės mokslinčių ir gamtos žinovų, priešakyje kurių stovi Karolius Darvinas.

Kaip tasai gamtos tyrinėtojas visus savo patėmijimus surašė į knygą ir juos plačiamjam svietui apskelbė, tai valdžios bei kapitalistai labai pradžiugo, kadangi jie matė čia gana gerą ginklą priešais į milžiną augantį socializmą. Tuojaus atsirado mokyti vyrai, kurie, pasiremdami ant Darvino teorijos apie kovą už buvi, stengėsi privesti, buk socializmas yra tik svajonė, neišpildomas dalykas, kadangi jis, esą, prieštarauja gamtos tiesoms, butinajai kovai už buvi.

Ant tųjų gi privadžiojimų pamato minėti mokslinčiai, zinoma, iš-dalies da paperkami, stengėsi visus pertikrinti, jog kapitalizmas turįs gyvuoti, jog kovoti priešais jį yra juo-

kingas ir tiesiok kvailas darbas, kadangi kapitalizmas remiasi ant konkurencijos (lenktynių), kas, girdi, yra ne kuomi kitu, kaip tik kova už buvi, taigi tiesomis natūrališkėmis.

Galima daleisti, kad tuli iš tų mokslinčių buvo pilnai persitikrinę tame, apie ką skelbė; vienok nēr mažiausios abejonės, kad didesnė jųjų dalis tyčia dalkė (falševojo) ir šian-dien dalko mokslą. Gamtoje kova už buvi yra dalyku tikrai natūrališku ir jos pasekmė yra ta, jog tiktai tvirtesniejie gyvunai ir augalai kovą išlaimi, tik tie pasilieka, kurie geriausia sugėbia prisitaikinti prie gamtos, kuri juos apsiaubia, prie aplinkybių, kuriose turi gyventi. Teip pat ir žmonės laukiniame savo stovyje turėjo toms sąlygoms pasiduoti. Tvirtesniejie turėjo daugiau šansų ilgesniam gyvenimui bei palikimui po savės ainių. Karžygesniejie galėjo tikėtis tapt vadais savo giminių bei artimesniųjų. Silpniesniejie visados turėdavo jiems pasiduoti.

Dabar vienok kova už buvi žmonių draugijoje yra visai kita, kadangi ant jokių gamtiškų tiesų nesiremia, bet remiasi

ant tiesų, pačių žmonių sutaisytų. Ciesoriai, karaliai, kuni gaikščiai, prezidentai, kariški oficeriai bei viršininkai turi galę ant milijonų žmonių, ne dėlto, kad jie atsiženklintų kokia tai milžiniška fiziška spēka. Kapitalistai vėl savinasi nesuskaitomus turtus bei darbo padarus (įrankius) ne dėlto, kad jie atsiženklintų neuoalsiu darbštumu ar stiprumu. Re-representantai vadinamosios «augštesnės luomos» intelektuališka (protiška) nėra daugiau išsitobulinę, negu — imant apskritai — darbininkas; jų gi darbštumas lyginasi darbštumui tranų. O vienok čielos tautos jų nelaisvėj vaitoja. Gamtoje nėra jokių įstatymų, kurie to reikalautų.

Įstatymai, ant kurių mūsų draugijos «surėdymas» pasieremia, yra žmonių — ne gamtos — sudaryti, ir kaip tokie gali but tų gi pačių žmonių panaikinti, ar atmainyti.

Konkurencija, kurią kapitalistai vadina «naturališka kova už buvį žmonių draugijoje», yra visai nenaturališka, kadangi šiandien kvailiausias, silpniausias ir tinginiausias žmogus, bile tik jis turi didelį kapitalą, gali but ponu ir valdonu tukstančio sveikų, drutų ir inteligentiškų darbininkų, kurie jokio pinigiško turto — nuosavybės neturi. Melagingas teipgi tvirtinimas, buk socializmo įgyvendinimas nėra galimu daiktu, kadangi jis priešinasi neva mokslo prirodytai kovai už buvį. Pridurti reikia, kad ta kova neužsibaigs net ir socialistiškame draugijos surėdyme. Ir tada žmonija turės kariauti; kariauti su gamta, su savo aplinkybėmis, su viskuomi; turės dirbti, o darbas — tai kova už buvį.

Taigi socializmas jokių «naturališkų» tiesų neperžengia. Iš to vienok neišeina, kad žmonės turėtų viens kitą smaugti, galabinti, kaip tai šiandien daro. Socializmas kariauja tikrai prieš pačių žmonių sudarytus įstatymus, kurie tikrai priešinasi naturališkai kovai už buvį, kadangi priverčia visą be veik žmoniją vilkti jungą saujelės dykaduonių, tų draugijos tranų, kurie turi milžiniškus kapitalus ir kurie pagal savo norą tuos įstatymus skriaudimui savo artimo sudaro!

Socializmo mokslas tvirtina, kad busimame draugijos surėdyme kiekvienas jos sąnarys bus visiškai lygus kitiems, ir prieg tam reikalauja, idant kiekvienas galėtų liuosai savo gabumuos tobulintis, kas šiandieniniame surėdyme, paremtame ant galvažudiškos kovos, kovos visų prieš visus — yra negalimu daiktu.

Tokiu budu socializmas visai nesipriešina jokioms «naturališkoms» (gamtos, prigimties) tiesoms ir todėl įgyvendinimas jo žmonių draugijoje yra galimas. Žvelgiant gi ant to, kaip milžiniškai socialistiškos idėjos (mintys) šiandien platinasi tarpe žmonių visose šalise, galima drąsiai tvirtinti, kad jau netolimoj ateityje jis užduos paskutinį smūgį kapitalizmo hidrai, atnešdamas nualiuotiems per šimtmečius ir tukstantmečius žmoneliams laimę, gerovę ir liuosybę.

K. Dągis.

ATSIŠAUKIMAS I VISUOMENĘ.

PASKUTINIŲ dviejų savaitų žinios, parejusios iš Rusijos, aiškiai parodo, kad caro ir biurokratų valdžia visiškai nenori su žmonėmis taikinties, mindžioja po kojų ir menkiausius liaudės reikalavimus, tyčiojasi iš Dumos, jieško priekabių kad ją išvaikyti ir iškelti žmonėms kovą. Nerupi jai žmonių gerovė, tik savo galybės palaikymas; ji nesidrovi nė viso svieto akių, nė gi jai graužia sauzinės tas išlietasis Rusijos žmonių kraujas; akmeninė carizmo ir biurokratijos širdis nepasikrutina gailėsčiu ant vaitojimo badu mirštančiųjų minių.

Skaitėme laikraščiuose, kad visi revoliucijiniai gaivalai jau neteko vilties Dumoje. Smarkiausiasieji revoliucijos ir socialdemokratų vadovai apleidė savo tėvynę Rusiją, kur caro valdžia baigia gnaužti paskutinius laisvės spindulėlius. Apie keturis šimtus laisvės karžygių atkeliavo Londonan, kur po priedanga laisvesnės Anglijos valdžios laiko savo kongresą ir tariasi vėl į naują kovą su nedora caro valdžia.

Nežinome dar, prie ko griebsis išvytiejie persekiojimais liaudies vadovai. Žinome tiktai, kad yra rengiami garbingi plianai, yra ruošiama atstatyti krutinę prieš despotiškąją Rusijos valdžią, — tą valdžią, kuri nebeturi jokios spēkos ir kuri moka tiktai narsiai užmušinėti senelius, moteris ir kudičius, — kuri žudo gražiausius savo tautos žiedus ir liaudies spēkas naikina...

Baisi ta caro valdžia buvo keletą metų atgal. Bet dabar ji visai niekai. Tiktai durtuvai ji savę beužlaiko. Ir kada dar sykį iškankinti Rusijos kraštai sukils, jau nebereiks tiek daug aukų padėti, kiek buvo padėta pirmuosiuose Didžiosios Rusų Revoliucijos išsiveržimuose. Istorija parodo, kad juo tolyn kova žmonių su valdžiomis traukiasi, tuom ji darosi lengvesnė. Nes, ištikro, juk žmonių pusėje teisybė, o teisybė visuomet viršų gauna.

Męs turime tikėti, kad Rusijos tautos visuotinas sukilimas visai nebetoli; jį priskubina baisios kaimiečių ir miesto darbininkų sąlygos, badas, ligos, liaudės nubi dnėjimas, biurokratijos begėdiška sauvalė, pati užkietėjusi nedorybėse valdžia. Sukilimas arba revoliucija dabar apiims daug platesnes minias, negu pirmiaus; nes dabar didesni žmonių sluogniai nukentė caro teriojimus ir ant jos įtužo; iš kitos pusės, liaudis labian susiprato, geriau per paskutinį laisvių perijodą apsišvietė, darbininkai labiau suorganizavo; dabar net jau ir armijoje didelė dalis kariumenės prijaučia kovai už laisvę. Daug didesnė dabar yra revoliucijos laimėjimui proga.

Bet, męs, kurie esame tame krašte, — Rusijoje ir Lietuvoje, gimę ir augę; kurie esame tos krauju nulietos žemelės sunai ir bekovajančių su carizmu žmonių broliai, — męs privalome neatsidėt ant vieny mūsų tūnai pasilikusių draugų ir vientaučių. Pareiga tautos ir žmoniškumo mus šaukia prie tos sunkios kovos prisidėt. Jų kova — yra mūsų kova; jų

laimėjimas — yra mūsų laimėjimu. Vargdianiais buvome tęnai, vargdienių padėjimą radome ir čionai atkeliavę; matydami tokių pat vargdienių kovą už gyvastį, negalime šaltai iš šalies į juos žiūrėti; kovodami čionai už savo buvio pagerinimą su kapitalizmu, neprivalome užmiršti ir aną mūsų brolių kovą su carizmu, — neužmiršti ir paremti jų darbus materiališkomis pajėgomis, kadangi mūsų gyvenimo sąlygos visgi dar geresnės, negu tęnai tiesiog badu mirštančių žmonių.

Šelpėme, kiek išsigalėdami, revoliucijos judėjimą iki šiam momentui. Argi ant toliaus užkimštume savo ausis Didžiosios Revoliucijos balsui?

Ne, mes to padaryt neturime ir negalime. Kiteip pasirodytume pardavikais savo brolių, kurie kovoja ne tiktai vardan rusų ir kitų tautų laisvės, bet ir vardan žmoniškumo, vardan visasvietinės žmonių liuosybės.

Šiuomi mes, Lietuvių Socijalistų Sąjungos išrinktasis «Revoliucijos Rėmimo Komitetas», karštai atsišaukiame į savo brolius lietuvius amerikiečius, kad neužmirštų, kokiame sunkiame randasi mūsų tėvynė laikmety; pereinantį gadinę yra gadinę Lietuvos ir visos Rusijos išsiliuosavimo iš-podpotizmo valdžios. Turime daugelį didelių pareigų. Bet pareigos organizavimo revoliucijinių spėkų, organizavimas ir palaikimas darbininkų judėjimo, teip jau šelpimas pačios revoliucijos mums šiandien turi nę ant minutos neueit iš akių.

Kaip ikišiolei, teip ir ant tolesnio, mes turime dęti savo trupinęlius ant liuosybės aukuro. Mūsų prakalbos, susirinkimai, pasilinksminimai, teatrai ir kitoki bendri darbai vis turi buti nukreipti ant to, kad dalelę apčiuopiamojo -pelno butų paskiriama ir materiališkamjam revoliucijos sušelpimui, parėmimui visokio revoliucijinio darbo — literaturos platinimo, minių organizavimo, pagaliaus ir ginklų revoliucijinėms minioms patiekimo. Tulas revoliucijinis darbas reikia atlikti ir čionai, kaip va darbininkų apšvietimas, kitas gi reikia remti tęnai, kaip — minių ginklavimas, ir tt.

Minęjom, kad Rev. Rem. K-tą išrinko Lietuvių Socijalistų Sąjunga. Ji užstato iš savo išdo už aukas kauciją, ji ir kviečia lietuvius amerikiečius, kad revoliucijai skiriamasias aukas siųstų į R.R.K. Iš čionai kiekvienas darbininko lietuviocentas nueis į tikrąjį revoliucijos darbą.

Pradędami savo darbą mes, Rev. Rėm. Komitetas, skaitome už savo pareigą pridurti porą žodžių apie patį mūsų darbą.

Idant nuosekliau galėtume atlikti tokią svarbią savo užduotį, geistina, idant mūsų draugai ir vientaučiai aukuotojai patį padętu mums tą darbą varyt; jis nedaug tereikalauja, jeigu tik gerai suprasime ir stengsimės prie sykį užvestojo budo prisitaikint.

Sulyg išdirbto L.S.S. III-čiame susivaziavime Rev. Rėm. Komitetui programo, aukų suėmimas turi šiaip atsilikt. Aukų rinkėjai surašo aukuotojų vardus, išperka «Money Orderį» arba išrašo čekį ant vardo minętojo komiteto išdininko (J.O. Širvydas, 224 E. Main Str., Plymouth, Pa.) ir pasiunčia tuos vardus ir čekį arba «Money Orderį» ant vardo minętojo komiteto sekretoriaus (J.S. Pruselaitis, 17 James Str.,

Waterbury, Conn.). Tas darosi dęlto, kad, dęlei išveugimo klaidų ar pralenkimų, aukų įplaukos ir išsiuntinėjimas turi vestis per dvejias knygas: sekretoriaus ir išdininko. Paskui aukauotojų vardai ir aukos buna pagarsinta «Kovoje».

Atsišaukdami šiuomi prie mūsų visuonės, tikimės, kad kiekvienas geras lietuvis ir susipratęs darbininkas mūsų sąjungos ir mūsų komiteto darbams prijaus, paduos savo ranką ir stumsime visi pirmyn šventą išliuosavimo kovą.

Tegyvuoja revoliucija! Tegyvuoja mūsų brolių susipratimas!

Rev. Rėm. Komitetas:

Pirmasėdis	<i>J.Šukys,</i>
Sekretorius	<i>J.S.Pruselaitis,</i>
Išdininkas	<i>J.O.Širvydas.</i>

P.S. Visus lietuvių laikraščius, kurie prijaucia išliuosavimo judėjimui, meldžiame šį atsišaukimą perspaudzint.

Revol. Rėmimo Komiteto adrisai:

Pirmasėdis,	J.ŠUKYS, 87 Grand str., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius,	J.S.PRUSELAITIS, 17 James st., Waterbury, Conn.
Išdininkas,	J.O.ŠIRVYDAS, 224 E. Main st., Plymouth, Pa.

KO NORI SOCIJALDEMOKRATAI?

LEKCIJA TREČIA.

4. Kaip socijaldemokratija žiūri į draugijos klausimus.

(Taša).

IV. MOTERIŲ KLAUSIMAS.

PASTOJUSI ekonomiškai savystove, kaip ir vyriškis, moteriškė daugiau nuo jo nepriklauso ir gali išsirinkti sau vyrą, kokį nori. Vergiškasis moteries padėjimai išnyko. Būsimoji šliubo forma tai laisvi ryšiai. Ir gali pykti, kiek tik nori, visi draugijos stulpai, prokuratoriai ir dvasiškosios ypatos — jie to neperkeis jokiū būdu. Išsipildo tas, ką jau pradžioje XIX amžiaus pasakė švedas Almkvist'as: «Moteriškė tiktai pastojusi savystove, galinti turēt savo vietą ir be šliubo, gali būti laisva išsirenkant sau vyrą».

Išgvildenkime da keletą visuotinai išgyvenusiųjų buržuaziskų pažvalgų. Tankiai kalba, paimekime pavyzdžiui, apie tai, kad moteriškė sulyg savo prigimimo stovi žemiau vyriškio, ir šituo pasakyamu aiškina josios pavaldinišką padėjimą. Mes jau matėme, kad senoviškosioms draugijos formoms šitas tvirtinimas visai netinka. Bet ir civilizacijos gadinėje šita pažvalga savo stačioje, dogmatiškoje [tikiybiškoje] formoje tvirtai išgyveno tiktai įvykus krikščionybei. Yra žinomas lotyniškas sakiny: *Mulier taceat in ecclesia* (moteriškė turi lytėti vyrų taryboje [bažnyčioje]). Tiktai kurkas vėlesnių laikų krikščionybė pakėlė moteriškės pagerbimą jo patogiausioje formoje, Marijos garbinime. Įvairiuos bažnyčios susirinkimuose ne kartą buvo šitas klausimas gvildentas labai moksliškoje formoje, ir vienam tokiam susirinkime, buvusiam VI šimtmetyje, po ilgų ginčų ir svarstymų liko per balsavimą nutarta, — persvėrus tik vienam balsui, — kad moteriškė turi dūšią. Bet gamtos mokslai mus mokina ko kito. Mes, tiesa, negalime galutinai išrišti klausimo apie tai, koks buvo gamtos tikslas [noras] sutveriant moteriškę, bet už tai nuo tada kaip prasiplatino

Darvino teorija (išvadžiojimai) mes žinom, kad kiekvienas gyvūnas turi didelį gabumą prisitaikinti prie aplinkybės ir plėtotis. Negalima atmesti to, kad šios galdynės moteriškė dvasiškuose santiškuose skiriasi nuo vyriškio ir net žemiaus jo stovi. Šitas apsiereikimas labai lengvai išaiškinamas tuo faktu, kad moteriškei per tūkstančius metų tokis plėtojimas (lavinimasis) buvo visai neprieinamas. Moteriškės smegenis galima prilyginti dirvai, kuri tūkstančius metų buvo nedirbama, ir dėlto nieko stebėtino nėra tame, kad joje užaugo ne visai geri, ne visai nunokę vaisiai. Mums dėlto tenka prašalinti šitas tvoras, atskiriančias vyriškį nuo moteriškės, įvesti pastarąją į apyrubę kultūros, apšviečiančios kelią vyriškiui. Kad moteriškė būtų lygi vyriškiui, būtina reikia padaryti prieinamais jai visus kultūros laimėjimus, leisti išsivysti visiems jos gabumams. Ir ištikrųjų, nežiūrint visų painių, kurias moteriškė sutiko ant kelio prie savo išsitobulimo, istorija žino visą eilę vardų geniališkų moterių, nuveikusių didelius darbus. Kokią gi tiesą mes turime iš-viršaus spręsti, kad moteriškė negali dvasiškai [protiškai] pakilti aukščiau. Mes galime būti persitikrinę, kad įvykus pilnam dvasiškam moteriškės išsiluosavimui, josios talentai išsivystys nepaprastai.

Toliau kalba, — ir tas kalbėjimas rišasi su pirmuoju, — apie vadinamąjį moteriškės *prigimtą pašaukimą*. Gali būt, kad turi ir tokį pašaukimą, bet yra neabejotinas dalykas, kad daugybė to, ką pirmiau pridėdavo prie to pašaukimo, dabar tuomi visai nėra. Teip, pavyzdžiui, žmonėse yra nemažai net pirmieviškų vyrų, kurie kalba, kad moteriškės vieta virtuvėje: toksai, mat esąs josios prigimties pašaukimas. Nelaimė tik, kad istorija mums parodo, jog pirmuoju virimo dailos išradėju buvo vyriškis. Toliau, prigimtu moteriškės pašaukimu rokuoja vaikų auklėjimą. Bet šitame dalyke daugiausiai yra padarę vyrai: verta paminėt vardus Rousseau (ištark: Ruso) ir Pestalocci. Vienok mes anaipol nėsam toki spangi, kad turėtume atmetst tą neužginčijamą faktą, kad moters ir vyrai įvairiais budais pritaikinti prie įvairių darbo šakų. Bet sulyg šitų santikių mes nieko apribuotino nežinom ir rimtą galutinį išgvildenimą reikia atidėt iki tam laikui, kuomet bus žino mos laisvos moteriškės plėtojimosi pasekmės. Abelnai aš sutinku su tuo, ką šitame klausime kalba viena moteriškė, Hellen Key. Ji sako, kad darbavimosi apyrbė turi būt vyrui vienokia, o moteriškei kitokia: vyriškiui priklauso proto, intelekto apyrbė, o moteriškei — jausmo apyrbė. Nėr abejonės, kad Hellen Key priklauso prie progresyviškiausių mūsų dienų moterių, ir pavadinti ją reakcioniere niekaip negalima. Bet ji prieina prie to išvedimo, kad išradimai daugiausia daromi vyrų, tuo tarpu moterių dalykas tai, esą, pagarba grožės, ramybės ir motiniškumo, bet motiniškumo netik tai toje prasmėje, kad kudikis turi būt išauklėtas progrėso (pirmynėigos) dvasioje, bet ir toje prasmėje, kad jis būtų ramybės arba santaikos mylėtojas, rūpintųsi apie draugijos gerovę ir tt. Labiausiai užimantis sekantis Hellen'os Key išsitarimas: «Kiekviena moteriškė turi stengtis parodyti tą, prie ko ją paskyrė gamta, ir draugija privalo prašalinti visas kliūtis, kurias ji randa ant savo kelio». Jeigu mes norime parodyt gamtos paslaptį, kurią ji ikišiol teip saugiai kavojo nuo mūsų arba teisingiau sakant, kurią kavojo žmonių draugija, besiplėtojanti tam tikroje pakraipoje, mes turim sutraukint pančius, kuriais surakintas moteriškės išsitobulinimas, duoti jai pilną plėtojimosi laisvę. Ponia Hellen Key, be abejonės, turi tiesą, ką ji sako, kad grožė ir jausmų gyvenimas turi didžiausią vertę auklėjimui kudikio noro pasiekti viską, kas gera ir dora. Prirodymui šito savo tvirtinimo, kad toksai yra moteriškės pašaukimas, jis primena, kad ponia Stahl, kaip žinoma, viena protin-giausių moterių, sakanti, kad ji primanius visą savo protą atiduotų už gražumą ponios Bekanic. Aš misliju, kad tas viskas gali būt užtektinu pamatu rimtam pagalvojimui apie šitą klausimą.

(Toliau bus).

Lietuvos socialdemokratu partija.

(Tąsa).

IV.

NETIK Lietuvoje, bet ir visoje rusų valstybėje augo žmonių judėjimas. Kalėjimai, kančiai, rykštės, kapojimai, Sibiras, šaudymai, korimai — jokie persekiojimai nieko negelbėjo, ir štai pradžioje 1904 m. valdžia griebėsi paskutinio ginklo judėjimui nuslėgti: ji pradėjo kovą su mažesne už save Japonų valstybe, tikėdamas pergalėsianti ją, susigražinsianti žmonių įtikėjimą ir meilę ir jiems begelbiant, išnaikinsianti visus «vidurinius priešus». Nė Lietuvos, nė Rusijos socialdemokratui negalėjo kovos nedaleisti: persilpni būdami ir žinodami da menką žmonių susipratimą, jie tylėjo. Jie negalėjo neleisti valdžiai imti jaunųjų ir «zapasnųjų» kareivių, skolinties iš visų pusių ir leisti karei žmonių pinigus, įteisinėti tinkamų sau demonstracijų (vadinamųjų «patrijotiškų») ... Tečiau jie žinojo, jog padidintieji mokesniai ir akčyžės, valdininkų eikvojimas kruvinų, žmonių sudėtų pinigų, sūnų ir brolių žūdymas kovoje atvers žmonių akis, prispirs juos daugiau galvoti apie kovą, apie sunkų savo gyvenimą, apie valdžią, papikdįs juos prieš ją, tada jie supras socialdemokratų reikalavimų teisingumą ir kartu su jais nugriaus dabartinę netikusią tvarką. Taigi negalėdami neprileisti prie karė, socialdemokratai dėlto neapsileido ir da uoliau negu pirma, naudodamies kiekvienu valdžios neteisingumu, ar nepasisekimu, pradėjo darbuoties, aiškinti valdžios darbus ir karės ne reikalingumą, rengti prie šių dienų tvarkos sugriovimo.

Lietuvos socialdemokratų partija irgi neatsiliko nuo kitų ir, kiek galėdama, platino žmonių susipratimą. Po senovės keldama darbininkų streikus (vis tiktai miestuose), steigdama vis naujas ir naujas darbininkų kuopas, leizdama laikraštį ir knygeles (1904 m. išėjo šios knygos: *Apie konstituciją*, *Komunistų Manifestas*, drama *Kovoje už laisvę*, apsakymas iš vergų sukilimo galdynės *Spartakas*, apsakymėlis *Su Naujais Metais*, *Ašis*, *Prie žydų klausimo*, *Vienos revoliucija 1848 m.*, dainų rinkinys *Pirmosios Gegužės Balsai* ir garsioji, kunigų keikiamoji knygelė *Seniems kanaaninkams ir pralotams, klebonams ir jauniems kamendoriams*), — ji stengėsi iššaukti priešinimą valdžiai ir plačiose žmonių miniose. Tam reikalui ji praplantino, be paprastųjų «gegužinių» ir kitų atsišaukimų, atsiš. *Karė* (32.000 egzempliorių) ant raudonos popieros, žmonių kai-kur vadinamąjį «raudonąja mobilizacija», *Vyrai* ir kitus, kuriuose nurodinėjo karės bereikalingumą ir ragino žmones neduoti karei nė pinigų, nė kareivių ir šiaip priešintiesi valdžiai. Tie atsišaukimai plačiai po Lietuvą paleisti, žinoma, sukėlė policiją, žandarus ir šnipus, kratos ir areštai vis tankiau buvo daromi, bet kartu pakilo ir žmonių drasumas ir neitikėjimas valdžiai. Vasarą tiek daug buvo paleista atsišaukimų ir žmonės, ypač Suvalkų gub., teip buvo įdrasinti, jog policija daug-kur bijojo kibti prie jų, net kabinti valdžios apselbimus ir atsišaukimus. Ačiu atsišaukimams, valdžios persekiojimui ir kunigų keiksmams socialdemokratų vardas tapo plačiai žinomas, apie «cielikus» visur kalbėj, būtus ir nebūtus daiktus jiems prikaišiodami.

Judėjimas Lietuvoje ir visoje Rusų valstybėje, labai padidėjęs rudenį, šioks-toks susitvarkymas partijos reikalų, spēkų padidėjimas (teip, rudenį gi susitvėrė Lietuvių Socialdemokratų jaunumenės susivienijimas kuris pasidavė partijos vedimui) leido jai rudenio pasikalbėjime (konferencija) tarties jau link galutinio susirėmimo su valdžia. «Laikas subrusti!» rašė «Darbininkų Balsas» 1904 m. baigiantis. Ištiesų ateinančiais metais subruzdavo Rusija, Lenkija, Latvija, kaukazas, Suomija (Finų kraštas),* subruzdavo ir

Lietuva.

* * *

9 (22) sausio 1905 m. valdžia neprileido prie savęs Peterburgo darbininkų ir beginklius žmones, prie caro einančius duonos sau melsti, sutiko — šuviais. Tą dieną ji aiškiai parodė, jog geruolu ji nieko neduos; nuo tos dienos, galima sakyti, ir prasidėjo Didžioji Rusų Revoliucija. Žinia apie Peterburgo atsitikimus apėmė visą valstybę, visur iššaukdama papiktinimą ir norą atkeršyti. Netik pačioje Rusijoje, o ir Latvijoje, Lietuvoje, Lenkuose darbininkai karštai atsiliepė ant skerdynių ir visuotinu streiku (pas mus Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, iš dalies Panevėžyje) stengėsi parodyti savo pagarbą ir atjautimą nekentėjusiems, pasibiaurėjimą valdžios pasielgimu ir pasiryžimą kovot su jaja; Lietuvoje streiką vedė Lietuvos socialdemokratų partija, Bundas ir kitos darbininkų organizacijos. *Gapono laišką carui ir į darbininkus skaitė visoje Lietuvoje.*

Mūsų partija suprato, jog arti jau atviros kovos laikas, ir atsišaukime 12 (25) sausio mėn. apskelbė, už ką mums reikia kovoti, būtent: reikalauti pabaigti karę, nuverstį dabartinę valdžią ir įvesti pilnos laisvės tvarką, apsergėti darbininkų reikalus, beto Lietuvai iškovoti vadinamąją autonomiją su seimu Vilniuje, galę ir tiesą laisvai susidėti su Rusija ir kitais kraštais «kaip lygus su lygiu». Šauksmą — «autonomiją su seimu Vilniuje» Lietuvos socialdemokratams aiškino atsišaukimuose, «Darbininkų Balse», visokiuosusirinkimuose, pasikalbėjimuose (Vilniuje, Šiauliuose), paskui per demonstracijas. Socialdemokratams pritarė kiti, o greitai laiku ir žmonės pradėjo suprasti Lietuvos seimo reikalingumą. Tasai reikalingumą vis tankiau Lietuvoje buvo statomas, ar tai valsčių nutarimuose, ar draugijų ir susirinkimų reikalavimuose, ar pavienių žmonių pranešimuose, paskui laikraščiuose, o pagaliau rudenį garsiamjame lietuvių susivažiavime, Vilniuje.

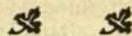
Lietuvių bruzdėjimas, socialdemokratams vedant, vis augo: valsčiai darė nusprendimus link geidžiamųjų permainų, vis daugiau ir daugiau reikalaudami; jie pradėjo kovoti su savo poneliais-raštininkais, viršaičiais, žemskiais, mažindami ir atimdami nuo jų algas ir net išmezdami netinkamus; susipratusiųjų kuopos vis labiau augo, partijos atsišaukimai sklydo po visą Lietuvą, prasidėjo partijos įtaisomieji «pamokslai» ir demonstracijos miesteliuose ir sodose [pirmoji demonstracija įvyko 12 (27) vasario Kupiškėje Ūkmergės pav.], prasidėjo susirėmimai su uriadninkais ir žemskiais (Kurkliuose). Kratos ir areštai vis didėjo, jau apie Velykas po didesnius miestelius valdžia išsiuntinėjo kareivius ir kazokus; kunigai perkūnus svaidė ant socialdemokratų, davtkos ir policija platino paskalas, buk cicilikai miestelius degėsią, žmones piasią, kurstė žmones žydus mušti. Per Velykas — o kaip tik tuo laiku pripuolė pirmosios gegužės šventė — daug kur buvo streikai ir demonstracijos. Pradėta užmušinėti biauuriuosius žmonių priešus-šnipus, uriadnikus (garsausiaus Kovareko uriadniko *Matuljaucko* užmušimas). Pradėjo nerimauti ir streikuoti dvaro darbininkai. Miestuose streikas po streiko kilo.

Mūsų partija turėjo apkalbėti naujus atsitikimus ir susitarti dėl tolesnių darbų. Siauresniame draugų pasikalbėjime (konferencija) gegužės mėn. ir VI-ame partijos susivažiavime birželio mėn. (1905 m.) buvo aptarti partijos reikalai, perveizėta programa, nutarta susmarkinti darbavimąsi ir taip toliau. Tuo laiku įsteigta partijos slapta spaustuvė (ligišiolai buvo spauzdinama užsieniuose), kuri pirmuoju atspauzdino atsišaukimą *Lietuvos inteligentija*.

Vasarą buvo praplatinta daugybė atsišaukimų, ar tai partijos centro išleistų, ar visokių jos organizacijų (Vilniaus, Kauno, Rygos, Suvalkių, Šiaulių, Panevėžio, Kupiškio, Anykščių ir kitų); svarbiausieji — *Kaimo darbininkai ir darbininkės, Lietuvos valstie-*

čiai, ūkininkai ir darbininkai, Ko nori lietuviai socialdemokratams, Zapsniejei, Satin caro valdžia, Į kovą už Vilniaus seimą ir kiti. Buvo taipogi išleistas partijos *Manifestas*, rudenį — partijos *Programa*. Be to 1905 m. buvo išleistos knygelės *Kas tai yra socialistai ir ko jie nori, Revoliucijos dainos, komedija Lėkė kaip sakalas, nutūpė kaip vabalas, Pauaikinkim karūmenė, Karė ir mobilizacija, Pasakojimai iš Didžiosios Prancūzų Revoliucijos, Negirdėtos pasakos, Szalin socialdemokratams ir kitos.*

(Toliaus bus).

Kas yr' musu priešininkai.

Mieli broliai darbininkai!
 Prašau jūsų paklausyt —
 Kas yr' mūsų priešininkai,
 Noriu aš jums pasakyt:
 Visi turčiai ir valdonai, —
 Carai, kunigai ir ponai —
 Visi skriaudžia mus viešai,
 Kerpa vilną mūsų plikai,
 Engia kruvinai!...
 Jie ant mūsų sprando jodo...
 Argi mes jau asilai!...
 O mums augštai dangų rodo —
 Sako, laimė tik tənai...
 Jie už mūsų vargų sunkybę,
 Žad' po smerčio mums linksmybę
 O jie pats nenor daugaus,
 Tik vis turtų nor daugiaus —
 Bet jau to negaus...
 Broliai! Jau per ilgus laikus
 Mēs kentėjom verkdami,
 Mēs juos šērēm kaip drigantus,
 Puošēm turtus kraudami.
 Pats' nematom vargo galo,
 Duonos plutos nēr ant stalo;
 Pati, vaikai alkani,
 Be pastogės ir nuogi,
 Mūs' dalis skaudi...
 Ėsam turtų tiek padarę,
 O neturim sau naudos:
 Patįs basi ir nuskarę,
 Nebeturim prieglaudos.
 O jie vargo mūsų nēmato,
 Tik sau rūmuose paprato
 Puikias, linksmas puotas kelt,
 Vyną su krauju mus gert,
 O mus badu šert...
 Mēs po sunkiu jungu linkstam;
 Mokesčiais mēs apkrauti;
 Tankiai ašarose mirkstam
 Tom sunkybėms prispausti.
 O jie sau turtus sukrovę,
 Iš mūsų tiesas išrovę,
 Prispiria mus jiems vergaut,
 Už mažas algas tarnaut,
 Kasdien prakaitaut.
 Dykaduoniai mūsų pelną
 Pasisavino jau sau.

Sako aš tau moku algą: —

Pelnas man liks, o ne tau.

Darbo jie nepažindami,

Tik sau pilvus augindami,

Ryja triuso mūsų vaisius,

Mums tik pasnykus sunkius

Skiria per laikus.

Laiks visiems jau susiprasti,

Skriausti reikia nesidnot!

Sunkų jungą reik numesti

Jau gana, gana dejuot!

Pirmyn, pirmyn drąsiai ženkim,

Mokslo ginklą pasiimkim:

Laiks retėžius jau nutrenkt,

Visus sostus laiks nugriaut:

Sau tiesas atgaut!

Drangai! seną tvarką griaukim,

Iš pačių jos pamatų.

Visi vienu balsu šaukim:

Mums nereikia valdonų...

Šalin carai, šalin ponai —

Visi skriaudėjai šetonai.

Mums nereikia valdžios jųs —

Išsirinksim valdžią mūsų —

Bus tvarka be jųs...

Viso svieto proletarai,

Susijungę ein išvien:

Ir mes su jais susitarę,

Kovą kelkime kasdien.

Tik visi išvien sustokim,

Ant tų budelių sušokim:

Ir sugraskim juos visus

Į to pragaro nasrus,

Kuom bauginom mus!

Kada pastatysim svietą,

Ant papėdės tos naujos:

Tada bus laiminga vieta,

Nereiks skurst be paliovos;

Užgims meilė ir vienybė:

Bus ligybė ir brolybė,

Bus gerovė mūsų visų

Visos pasaulės žmonių;

Laimė bus visų.

Debesėlis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Austrija. Ar gi neteisybė, kad «per kovą tu igysi savo tiesas»? Austrijoje pareitais metais ėjo kova už visuotinos balsavimo tiesos įvedimą. Tam tikslui buvo daromos didelės revoliucijoniškos demonstracijos, streikai, buvo ir kraujo praliejimas — ir štai ta tiesa iškovota ir socialistų partija per pastaruosius parlamento rinkimus paėmė viršų: žmonės išrinko savo atstovais 85 socialistus, o pirmiau, kol balsavimas buvo ne visuotinas, suskaldytas, socialistų atstovų buvo tik 12. Dabar jokios Europos valstybės parlamente nėra tiek socialistų kaip Austrijos. Finlandijos parlamente yra 81, Vokietijos — 43, Prancūzijos — 48, Belgijos — 28, Maskolijos — 65. Austrijoje yra daug partijų, bet parlamente dabar tvirtiausia partija socialdemokratų. Po socialistų eina krikščionių-socialistai, kurių išrinkta 66 atst. Vokiškųjų klerikalų [katalikiška

partija) yra 41 atst.

Turkija. Tūkstantis turkų kareivių, iš kurių susidėjo Uskubo igula, pabėgo su šarvais ir su viskuo, dėlto, kad jie blogai buvę maitinami ir šiaip blogai laikomi. Jie tikisi pabėgę į užsienį geriau gyvens iš savo darbo, negu dyki būdami kaip kareiviai. Ekonominė spauda mat ir tamsius turkus pajudina neklausyt savo dieviškos valdžios.

Japonijos. valdžia, laimėjus karę su Rusų valdžia, užsimaanė apimti laukinius gyventojus rytinių Formozos pakraščių; bet šiuo tarpu varys į žudynes ne japonus, o tik kynus, iš kurių dabar daro pulkus. Tų laukinių yra apie 100 tūkst. ant ploto nuo 75 tūkst. ketvirtainių mylių.

Japonija mažą ką paisy apie neseniai atsitikusius «juodašimtiškus» užpuolimus ant japonų San Francisco mieste (Amerikoje). Tvirtina, kad restauracijų savininkai tai sukurstė prieš japonus, kurių daugelis čia daro aniems lenktynes.

Holandija. Hagos parlamentas apkalba sumanymą paskirti 100 tūkst. markių priėmimui «tarptautiškosios» santaikos tarybos. — Socialdemokratas atstovas Schaper smarkiai kalbėjo prieš tą, sakdamas, kad ta konferencija (taryba) yra komedija, užmanyta caro, Rusijos biurokratų vadovo, kurs tokiu barbarišku būdu apsieina su savo pavaldiniais. — Už šitą išsitarimą kalbėtoją parlamento pirmsėdis pašaukė prie «tvarkos».

Kynija. Revoliucija prasidėjo ištikrųjų: baisi, kruvina revoliucija. Pirmas maištas atsitiko aną seređą visoje žieminėje dalyje; Vong-Konge išžudyta visi valdininkai ir valdžios namai išdeginta — tai apsireiškimas žmonių keršto už valdininkų darytas jiems skriaudas ir spaudą; ypatingai tas kerštas kilo iš bado, kuris apėmė tą visų kraštą, o valdininkai vieton šelpti badaujančius, da skriaudė juos, aukas jų pašelpai sudėtas susipylė į savo kišenių. Pereitą nedėdienį tokios pat riaušės buvo apygardėse Svaton ir Amoi: išžudyta visoki viršininkai, išdeginta valdžios triobos ir vokiečių misijos išdaužyta; revoliucionierių rankose pasiliko miestai ir kaimai. Revoliucionieriai būk apskelbę, kad jie tai darę dėlto, kad svetimos valdžios kišasi: mat Vokietija ir Anglija atsiunte savo kariškus laivus neva savo pavaldinių ginti.

Abėnai sukilę apie 3 milijonai žmonių, griebia už ginklo ir sukilimas platinasi.

Maskolija. Keistas padėjimas. Valdžia, paremiama demokratų, nesutiko duoti bežemiams žemės. Iš to pradėjo kilti išnaujo revoliucijos kova: daugelyje vietų buvo kruvini žmonių susirėmimai su kariumene ir policija. Tuo tarpu gi badaujančiųjų komitetas apskelbia, kad daugiau nereikalauja svėtimtaučių auksų pašelpai badaujančių (kurie tik ir laukė žemės — savo maitytojos), kadangi duma paskutiniu laiku paskyrė 87 milijonus dolerių tai pašelpai. (Vienai tik Ufos gubernijai duota 6 milijonai; už tuos įtaisyta 30 tūkstančių valgyklų, kur dykai maitinama 2 mil. 500 tūkst. žmonių). Dėl šito paskyrimo turėtų nutilt revoliucijos kilimas. Duma, rodėsi, tuo bus išvaikyta: ji išipyko valdžiai ypač už tai, kad dauguma [ypač soc.-dem.] neišreiškė džiaugsmo, kad nepavyko suokaltis nužudyti carą; o tą suokaltį sudarė patys valdžios stulpai, juodašimčiai, norėdami pabauginti carą, kad tas viską smarkiau tvirtų ir dumą panaikintų... Toliaus, dumoje buvo įnešta rezoliucija, patremianti terorizmą; konstitucijiniai demokratai, lenkai, darbo žmonių kuopa ir kazokal balsavo priešais tos rezoliucijos svarstymą [diskusijas], o monarkistai, oktebristai, socialdemokratai ir soc.-revoliucionieriai — už svarstymą.

Monarkistai (caro palaikytojai) norėjo diskusijų dėlto, kad mislijo sukritikuosią revoliucionierius, o socialistai norėjo išrodyti valdžios terorą [žudymus], kuris iššaukia revoliucionierių pasikėsymus ant valdžios tarnų. Diskusijos balsų dauguma atmetos. Iš Londono gi praneša, kad čia pasibaigęs 2 birželio Rusijos soc.-dem. kongresas priėmęs rezoliuciją, nupeikiančią terorizmą ir pa-

remiančią dumą. Trumpas telegramas nepasako, ar ir valdžios teroras nupeiktas, bet reikia dasimislyt, kad teip.

Haywood'o byla.

PRSIEKIDITINIAI teisėjai da neišrinkta. Yra išrinkta į 60 kandidatų, bet kalba, kad iki išrinks 12 prisiekusių teisėjų («jury») reikės da sujieškot 100 kandidatų. Byla gana ilgai užsitęs.

Didelį įspudį padarė janarolas Bell, kuris anais metais Coloradoj padarė «Maskoliją» savo darbais tokiais, kaip Klingenbergio ar Trepovo, bemalšindamas darbininkų streiką. Tas narsuolis, kuris dirbo pekliškus darbus, šaukdamas: «Į pragarą su konstitucija!» («to Hell with Constitution»), kuris tarnavo kapitalistams, dabar pripažįsta kad Haywood, Moyer ir Pettibone yra nekalti ir bereikalo kankinami ir į teismą vedami. Jenerolas Sherman Bell teip pasakęs:

« Aš geriausiai žinau, kad Moyer, Haywood ir Pettibone visai nekalti, teip lygiai žinau, kad su jais yra varomas rizikos lošimas, kurio tikslas — išnaikinti uniją su pagelba neteisingų skundų, neteisingų liudytojų ir melagingų prisipažinimų. Visas dalykas nėra kuo kitu, kaip tik suokalbiu tarp kasyklų savininkų ir Idaho valstybės valdžių, ir jei tie ponai mane da ir toliau erzis, tai nuvažiuo į Boise [kur eina byla] apsakysiu dalykų daugiau, kiek jie norėtų žinoti. Abelnai visas tas suokaltis ir kudikiškas teismo pasielgimas visai man nepatinka.»

Matyt, kapitalistai tam rakaliui neužmokėjo, tad tas ir šneka. Bet jis vis tiek tuo nutils ir negalima tikėtis, kad byla būtų užmesta: kapitalistų teismas, užsispyręs kaltinamuosius pakarti, varysis ir toliaus.

Europoj Haywoodo byla labai interesuojasi laikraštija, ypač socialistišką. Prancūzų socialistų laikraštis «L' Humanite» tą bylą sulygina su Dreifuso byla ir sako, kad visa pasaulė užimta tuo, kaip ta buržuazijos kraujagodi komedija pasibaigs.

Kituose „Kovos“ numeruose patalpysime Haywoodo, Moyerio ir Pettibone paveikslus.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Streikai. Philadelphiaj «Merchants & Miners Transportation» kompanijos darbininkų streikas išsiplatino ir apėmė visus dirbančiuosius ant geležinkelio Baltimore—Ohio ir ant Boston—Philadelphijos laivų linijos. Dėl tos priežasties keli laivai turėjo stovėti ant vietos, nors buvo prirengti kelionėn. Streiklaužių daug yra ir da gabena iš kitur. Be to čia juda ir kitų pramonų darbininkai.

Hoyoke, Mass., «National Blank Book» kompanija nesutiko su reikalavimais darbininkų, tai šie — apie 200 žmonių — išėjo į streiką. Jeigu streikas tęsis kelias dienas, pabirkas būsiąs uždarytas visai.

Decatur, Alaska. Darbininkai prie statymo mašinų ant geležinkelio Louisville—Nahoville pametė darbą, kadangi jų unijos kompanija nenorėjo pripažinti.

Išmetimas iš darbo. Rock Springs, Wyo. Paaiškėjo, kad 800 anglekasių, dirbančių Union Pacific Coal Co. ir Central Coal & Coke Co. kasyklose susivienijo ir prisidėjo prie kalnakasių sąjungos. Kaip tik tą išgirdo kasyklų savininkai, tuojuosius visus darbininkus

atleido nuo darbo ir uždarė kasyklas. Mat čia kapitalistai puikiai susivienijo į savo kompanijas, išnaudojo darbininkus, tai pabugo, kad tie ir vienijasi prieš susivienijusius išnaudotojus. Ar tas lo-kautas ilgai tesės, nežinia; bet dabar tiek šimtų darbininkų su savo šeimynoms jaučia ateinantį badą.

Darbininko vaiko gyvastis verta 1000 dolerių. Philadelphiaj buvo toks atsitikimas. Agapito di Lenardo, turtingas pirklys ir laivų agentas, Camdene užmušė vaiką Leoną Grohufskį, kurs su kitu vaikisčiu ką blogo jam daręs. Gegužės 28 d. teistojas Garrison užmušėją nubaudė tūkstančiu dolerių ir pirklys tuojuosius užsimokėjęs bausmę, išėjo sau laisvas ir nekaltas. Kapitalistų teisybė rodo, kad milijonierius gali užmušti 1000 darbininkų, už kuriuos po 1000 dolerių gali užsimokėti.

Visuotinas mašinistų streikas. Jersey City, N.J. Apie 15.000 mašinistų ir jų pagelbininkų ant linijos Erie pametė darbą, reikalaudami panaikinimo darbo nuo daikto ir pakėlimo uždarbio 10 proc. Ikišiol gaudavo po 25 iki 27½c. už valandą. Streikas apėmė visą laivų liniją nuo Chicagos iki New York. Rodosi — susitalkys.

Gyvulių—žmonių skerdykla. Chicagos Armouro gyvulių skerdyklą darbininkai vadina žmonių skerdykla. Tai aprašė garsusis Sinclair savo knygoje «The Jungle», kur parodyta ir lietuvių gyvenimas ir vargai. — Dabar atsitiko amoniako eksplozija, kur žuvo 6 ant vietos, o daug mirtinai sužeista. Eksplozija atsitiko dėl kapitalistiško pačėdo.

DARBININKU JUDEJIMAS SVETUR.

Argentinoj vakarų krašto geležinkelio darbininkams sustreikavus, kompanija surado streiklaužius ir pradėjo vaikščioti du traukiniai. Tas teip įpykimo ir kitų geležinkelių darbininkus, kad rodos iškils visuotinas geležinkelių streikas.

* * *

Berlyno mūrininkų streikas, su tikslu — išgauti 8 val. darbo dieną, matomai pasiseks, nors meisteriai atkakliai kovoja priešais, uždarydami neaprubėžiuotam laikui darbą. Mūrininkai drūčiai susiorganizavę ir kasoje turi net 3 milijonus markių.

* * *

Budapeste (Vengrijo) visi miesto darbininkai pareikalavo didesnio uždarbio, o kai jiems atsakė, tai — sustreikavo. — Gatvės nešluotos, nelaistytos; dulkės ėda ponams gerkles; pastatė kareivius į darbininkų vietą.

LIETUVOS DARBININKŲ JUDEJIMAS.

Puodziškių dvaro (Vilkaviškio pav.) darbininkai (kumečiai) sustreikavo, kad ponas nenorėjo jų karvėms duoti geresnio pašaro. Ponas buvo prižadėjęs, bet kaip reikėjo duoti tai akamonas Bartuševyčius atsakė. Darbininkams sustreikavus, ponas prižadėjo duoti ko jie reikalavo ir prašalinti Bart.; bet pastarasis ir vėl pradėjo kitą dieną «komanduoti».

Tarp Sintautų ir Griškabūdžio (Naumiesčio pav.) pradėjo platintis bernų ir tarnaičių streikas. Ukininkai keikia «cecilikus»,

kad tie prikurstę streikuot, ir gręsia sakdami: «Ką su savo šeimyna apdirbsim, tą dirbsim, o kitą lauką pūstu paliksime!.. Tegul stipis tie smarvės — neduosim nė kashnio!» Algos dabar duoda mergai nuo 36 iki 40 rub., vyrams — iki 70 rub.

Buktiškių kaimo (Grišk. vals.) didžlaukį ūkininką Kasakaitį boikotuoja bernai ir samdininkai, dėlto, kad jis — kaip «Skardas» rašo — «didžiausias juodašimtis... didelis darbininkų išnaudotojas»... Gavo vos dvi mergas, kurios atlieka vyrų darbus; po Jurginių jos išbloškė rugius... Toks pat likimas patiko ir Balsi, vidutinį ūkininką. Šits nieko neskaito, o Kasakaitis skaito savo užtaręją «Šaltinį».

LSDP. Peterburgo organizacija.

Paskutiniu laiku Liet. Soc. Dem. Partijos Peterburgo organizacijoj susivienijimo su Rusijos Soc. Dem. Partija klausimas vėl atsistojo į pirmą eilę. Dalykas tame, kad spalio mėnesio Peterburgo konferencijos nusprendimas «vienyties su R.S-D.D.P., neišeinant iš LSDP.», neatnešė pageidaujamo vaisių: rusai tokiais pamatais vienyties nesutiko. Iš bandymo susivienyti su rusais «iš apačios» teipat nieko neišėjo. Tokiu budu organizacinis lietuvių darbininkų gyvenimas pasiliko toks pat, koks ir pirmiaus buvo — atitrauktas nuo rusų darbininkų gyvenimo, smulkus, neinterėsingas. Ilgai teip pasilikti negalėjo. Vienijimos klausimas turėjo vėl pakilti. Jis kilo ir šį kartą daug aštriau, negu pirma. Visų — ir darbininkų, ir inteligentų — buvo labai pabrėžiama, kad vienyties butinai reikia.

Darbininkams nusibodo vis kalbėti apie vienijimąsi ir nieko nedaryti, o inteligentai, «pagalios, persitikrino», kad be vienijimos negalima, (čia gal veikė šiek-tiek ir noras atsik-

Nesuauge žmones.

II.

GARDŽIAI gerdama žmonių kraują ir tuo pačiu prartinus sau amžiną prapultį, jau dvėsdama, caro valdžia rėkia: «Rusijoje žmonės tamsūs, nesuaugę, kad galėtų patįs valdytis!» Buržuazija pritaria tam. Da daugiau. Ji visomis jėgomis stengiasi prirodyti, kad jokios revoliucijos nereikia, kad per ilgus metus apšvietimas ir morališkumas prives žmoniją prie kokių-ten socializmų. O iš kitos pusės tie gi ponai buržujai uždraudžia ir svajot apie įvykdinimą socialistiškos tvarkos, nes tai buk esą negalima.

Ir teip, laukite! Tylėkite, kuomet kazokai glosto jūsų nugaras bizunais; tegul valdžia išplėšia iš jūsų paskutinį skatiką — tylėkite ir badaukite, laukdami buržuaziško soci-

ratyti nuo darbo), — tie ir kiti laukę gausią daug, perėjus į RSDP. Partiją. Ir neseniai buvusioji (25 kovo) LSDP. Peterburgo konferencija jau galutinai nusprendė vienytis su Rusijos S-D.D. Partija, išstojus iš LSD. Partijos.

Pagal konferencijos išdirbto vienijimosi sumanymo Peterburgo «Lietuvos grupą» turės savo «kultūros centrą», kurio pareiga bus vesti agitaciją ir propagandą pagal Rusijos partijos paduodamus nurodymus. «Kultūros centro» atstovas galės įeiti į RSDDP. Peterburgo Komitetą ir į organizacijos konferencijas patariamuoju balsu. Lietuvos grupa pasiliks tiesą agituot ir propaguet Lietuvos autonomijos reikalavimą.

Įneštąjį punktą, kurs sako, kad «kultūros centras» gali susinešti kultūros, agitacijos ir propagandos reikaluose su LSDP. Centro Komitetu, konferencija dauguma balsų atmetė.

Išdirbtosios konferencijos sąlygos bus padnotos Rusijos partijos Peterburgo Komitetui. Jeigu jos bus jo priimtos, susivienijimas bus įvykęs. Lig tol LSDP. Peterburgo organizacija veiks dar savystoviai.

Konferencijoj dalyvavo 15 kuopų atstovų ir 4 Peterburgo komiteto sąnariai sprendžiamaisiais balsais ir 10 inteligentų be sprendžiamųjų. Kuopų išrinktieji atstovavo 150 organizuotų darbininkų. Neatvyko į konferenciją 2 kuopų atstovai (nuo 20 žmonių). Tokiu budu Peterburgo LSDP. organizacija dabar skaito 170 sąnarių.

SANJUNGOS REIKALAI.

Atsišaukimas į Sąjungos draugus.

TREČIAME Susivažiavime LSPA. kuopų pasiuntiniai pamatė būtinai reikalingu daiktu įvesti naują tvarką, ant pamato angli-

jalizmo; tylėkite, kuomet kapitalistai jus, visaip išnaudoję, išmeta ant gatvių, kaipo nereikalingas biaurybes. Tylėkite!.. Muškites karėje už buržuazijos ir caro valdžios reikalus ir — sugrįžę namo be kojų, rankų — tylėkite. Išstatę puikius rumus ir išaudę gražius audeklus, patįs gyvenkit lindyne ir vaikščiokit apskarmaliavę — ir tylėkite. Tegul geria plėšikai gardų vyną ir važinėjasi paauksintuose vežimuose, — o jūs telėkit. Kas viską padarę, patįs nieko neturite, apart sunkių retėzių, — tylėkite. Ir už viską tą jūs gausite nuo buržuazijos sviestu apteptą socializmą. Bet laukti turėsite lig tol, kol visi kapitalistai nebenorės milijonų, kol jiems pasipyktįs geras gyvenimas, kol jie patįs panorės ganyt kiaules. Tiktai tokios permamos belaukdamas, pats dievas prazils ir tai nesulauks.

— Revoliucijos nereikia, — šaukia net liberališkoji buržuazija (ka-detai), — nes žmonės nesuaugę; jie nemandagūs, neapsiėvietę, nemokės valdytis...

Teip. Buržuazija reikalauja nuo žmonių mandagumo, pati apsieidama su jais biauriau, negu su gyvuliais, reikalau-

Socijalistų Partijos.

Užstojus naujamai tvarkai, reikia naujos metodos varymui agitacijos, tai yra reikia surėdyti taip, kad socializmo mokslas pasiklistų visur, kur tik yra vieta apgyventa luomos, ką nuo amžių yra išnaudojama ir mandosi varguose. Tarpe tos luomos platinti socialistiškus raštus*) visur, kur tik galima, tvirti naujas kuopas ir užgesusias atgaivinti, rūpintis tuom visiems ir, neatidėliojant tolesniam laikui, varyti darbą pirmyn, didinti skaitlių naujų kareivių ir traukti juos į nuskriaustųjų armiją priešais išnaudotojus, taip, kad ligi ateinančio 4-to susivažiavimo skaitlius mūsų kareivių kovojančių už žmogiškas tiesas pasiektų nors iki 10 tūkstančių!

Šito darbo vedimui trečiasis susivažiavimas paskyrė tam tikras įstaigas, kaip tai: Pildomąjį Komitetą, Veikiamąjį Komitetą ir Sąjungos sekretorių-išdininką, ant kurių didžiausia darbo dalis puola.

Ar išsipildys mūsų tikslai ir ar davarysime aukščiau minėtą mūsų draugų skaitlių? Kiekvienas pasakys, kad ne! Kad tas yra lengvai atsiekiama, tai aš užtikrinu ir viską apsiimu nuveikti, jeigu dabar esanti Sąjungos draugai apsiims padaryti du daiktu. Pirmas: Tegul kiekvienas draugas pasidarbuoja agituodamas tarp savo pažįstamu ir draugų, o pamatys kad lengvai galės gauti kas mėnesis vieną naują narį prie mūsų Sąjungos. Mūsų yra suviršum 12 šimtų. Jei visi tą atliksime tai kiekvienas per metus pridėsime po 12 naujų draugų — tokiu būdu padaugėsime skaitlių mūsų bendradarbių 12 kartų daugiau, tai jau būtų suviršum 14 tūkstančių. Toksai mano išvedimas kaip kam pasirodys per daug juokingas. Bet jei giliaus pažiūrėsime į savo pareigas, pamatysime visai ką kitą. Nederlinga ta dirva, kur pasėtas grūdas neatneša dešimteriopą vaisių. Jeigu dirva yra gerai prižiūrėta, išdirbta, visokis pasėtas grūdas atneša daugiau kaip dešimteriopą vaisių.

Mes, kurie dirbam žmonijos labui, platindami socializmo mokslą, esame dirvos išdirbėjai; jeigu mes pasirūpysime kuo geriausia išdirbti dirvą naujiems mūsų kandidatams, tai per metų laiką skaitlius mūsų bendradarbių pasidaugis daugiau, negu dešimtį kartų.

Kitas dalykas: Kurie negalėsime gauti po vieną draugą kas mėnuo, tai į to vietą gaukite vieną «Kovos» skaitytoją; leiskit, tegul

*) Socialistiški raštai, tai laikraščiai ir knygelės, aiškinančios draugijos klausimus, padorančios, kaip yra ir kaip turėtų būti surėdyta žmonių draugija. R.

ja apsišvietimo, priverzdama žmogų nuo pat jaunų dienų dirbti dieną ir naktį, sukėlus mokesčius už mokslą ir slėpdama grynąją teisybę. Kuomet darbininkai ir valstiečiai reikalauja žmonių valdžios, renkamos visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, tai buržuazija nepripažįsta to. Kapitalistai, viską susiplėšę į savo rankas, kasdiena išmetinėja tukstančius darbininkų į nasrus badui, išduodami valdžiai daugiau susi pratusius ir drąsius.

Buržuazija juokiasi iš kraujo, kuriuo didžvyriai—karžygiai apmazgojo Rusijos žemę. Saldu jiems dainuot apie nekaltų žmonių pakorimus, sušaudimus ir kankinimus, smagu girdėt badaujančių vaitojimus ir žvangėjimą retėzių... smagu ir saldu dėlto, kad nė viena iš sunkenybių nepaliečia pačių buržujų. Pasipuošę šilkais, deimantais, važinėjasi jie vienas prie kito; apsikabinę gražias paneles, skaito ant dangaus žvaigždes, ir masina ant žemės mėnulį. Jie, turėdami begales pinigų ir neturėdami ką veikti, gali mokytis geologijos, fizjologijos, astronomijos, filologijos ir kitų mokslų, gali klausytis, kaip šlama—užia žalia giria. Jie gali daryti taip tik dėlto,

9 «Kova» su juo kalba, o kada «Kova» su juom pakalbės per išstisus metus, tada iš jo bus tikras kareivis proletarų-darbininkų armijoj. «Kova» atras kelią, iš kur galima pajudinti jo mislį; «Kova» parodys jam jo nelaimingą ir apverktiną gyvenimą; «Kova» jam parodys, kaip sparčiai auga skatlius nuskriaustųjų varguolių; «Kova» jį patrauks į eiles kovojančių priešais neteisybes; «Kova» jam parodys, kur ir koks yra išėjimas iš vargų ir iš po kapitalistų jungo; «Kova» jam parodys visus slaptus kapitalistų tikslus ir apgavystes; «Kova» jam parodys, kad tarp darbininkų vergystė bujos tolei, kolei viešpataus neprisotinamų kapitalistų tvarka; «Kova» jam parodys kad darbininkų luoma nesulauks gerovės tolei, kolei neužstos socializmas!

Nuo to laiko, kaip didžturėjų luoma pradėjo augti lobiuose, nuo to laiko, kaip kapitalistai savo nasrais pradėjo apžioti nemieruotus žemės plotus, ant kurių nutiesdino geležinkelius, išstatydino baises pabirkus, įvedė pekliškas mašinerijas, išrausė žemę per kelias dešimtis mastų gylio, su pagelba blizgančio plieno gražtų ir dinamito spėkos per kietas uolas išmušė skyles į vidurius žemelės, iš kur traukia visokius metalus ir mineralus — lygiai nuo to pat laiko prasidėjo visokio būdo žūdymas beginklių darbininkų armijos. Žūva jie ant geležinkelių, pabirkuose, kasyklose, žūva ant kartuvių, kalėjimuos ir nuo šarvuotosios kariumenės kardų, badu miršta miestuose ant gatvių ir prieglaudų namuose! Toks pasibaisėtinas smūgis darbininkams nė kiek nesimažina, bet kas-kart auga didyn ir didyn.

Draugai socialistai! Laisvės ir teisybės kareiviai, belaisvių apgynėjai! Ar ilgai žiūrėsite į ašaras pavargėlių, našlių ir siratų? Ar ilgai klausysit balso lementavojančių varguose? Ar ilgai da ramiai sau žiūrėsit į piktadarystes kapitalistų? Kapitalistai jau seniai yra susiorganizavę [susivieniję], kad lengviaus galėtų išnaudoti darbininkus. Taigi ir mes, Amerikos darbininkai, organizuokimės, stokime nuo šio laiko prie darbo, platinkime apšvietimą, brolišką meilę ir solidariškumą, paduokime viens kitam brolišką ranką, traukime nelaisvės vergus į glitas viso svieto darbininkų, o vaisiai mūsų darbo išsiplėtos nuo Ramausiaus didmario iki Atlantiko, nuo Alaskos iki Meksikos.

Šaukdamas prie darbo, spaudžiu broliška visiems ranką.

LSS. Sekr.-Išd. P. Dubickas.

kad darbininkai viską jiems uždirda.

Bet ką gali veikti ir kokį mokslą pasiekti nuskurdęs, nukamuotas varguolis? Kas pasirupins apie jį? Gal buržuazija?

Niekas darbininkui nepadės sunkiame jo gyvenime, nes tik per kovą jis gali įgyti savo tiesas. Kovoje reikalingos spėkos, reikalinga vienybė, dėlto ir Rusijos darbininkai kartu su viso pasaulio darbininkais šaukia: darbininkai visų šalių, vienykitės!

Pasirodo, kad Rusijos darbininkas daugiau suaugęs ir mokytesnis, negu biurokratija ir buržuazija; jis jau keletą kartų parodė, kaip turi būti surėdyta viešpatystė; jis nesigaili pralieti kraują už įvykdinimą demokratiškos respublikos, o potam — socializmo. Rusijos darbininkas parašė ant krivinos vėliavos ugnies raidėmis: «Šalin caro valdžia! Šaliu buržuazija su savo iliuzijomis! Tegyvuoja demokratiška respublika! Tegyvuoja socializmas!» Ir aukštai iškėlęs tą raudoną vėliavą, narsiai eina pirmyn.

(Galas).

Antonov.

Massachusetts LSS. kuopų konferencija.

Gegužės 26 d. 1907 atsibuvo Massachusetts valstybės LSS. kuopų konferencija — Bostone, pagal užmanymą ir sušaukimą 40-os kuopos. — Konferencijon pribuvo šie draugai:

40-tos kp. T.S. Rubikas, A. Bunikis, V.M. Narijauskas;

60-tos kp. J. Zubas, L. Grikštas, J.P. Raulynaitis;

17-tos kp. V.J. Petkunas;

iš Lawrence, Mass. J. Lukauskas, P. Čyras;

iš Brighton, Mass. P. Klikauskas, J. Kugis;

iš West Lynn, Mass. P. Lesburta, S. Daniulevyčius;

iš Cambridge, Mass. J. Daniulevyčius, P. Bartkevyčius. — Iš viso pribuvo konferencijon nuo 7 kp. 15 delegatų. Konferencija sušaukta rajonui sutverti.

Posėdžio vedėju išrinkta J. Zubas, raštininku — V.J. Petkunas.

Rajono organizacijos reikalai.

1. Konferencijos turi būt tiek kartų laikomos per metus, kiek yra kuopų, kad atsibūtų kiekvienoj kuopoj po sykį.

2. Surengti konferenciją privalo ta kuopa, kur bus nutarta ją laikyti; parengti prieš tą dieną vakarėlį, kaip tai teatrus, koncertus, balius, ir tt. visą likusį gryną uždarbį paskirti rajono išdan; jei trūktų kaštų uždengimui, turi būt suaukuota.

3. Rengti prakalbas kaip tankiai galima; kalbėtojus užsiprašyti į viso rajono kuopas. Teipgi ir tose vietose kur nėra kuopų.

4. Kuopa, kurioj turi atsibūti konferencija, turi prieš tai stengtis kaip galima savo apskrityj, kur lietuviai gyvena, rengti viešas prakalbas ir diskusijas.

5. Susivažiavimai ne perijodiški sušaukiami per laiškus ir organą.

6. Sekanti konferencija bus laikyta Worcester, Mass., 40 kuopoj.

7. Rajono literatūros agentas turi užlaikyti visus sociališkus darbininkiško turinio raštus, kad kuopų agentai galėtų visuomet gauti visokių raštų. Teipgi stengtis rajono apskrityje platinti sociališko turinio raštus.

8. Rajono organizatorius turi susižinoti apie morališką ir finansinę kuopų stovį. Susižinoti su Centro Komitetu ir parūpinti kalbėtojus. Sekretorius turi susižinoti su visoms kuopoms apie reikalų stovį ir vesti visokią korespondenciją. Turto sekretorius užrašo visokius piniginius įplaukimus ir išleidimus, visokias lėšas išmoka su palindijimu sekretoriaus ir organizatoriaus. Knygius pasirūpins literatūra ir kuopų knygiams reikalaujant, pristatys.

Rajono komitetas.

Organizatorius: S. Daniulevyčius, 32 Linden Str., West Lynn, Mass. Pagelbininkas: V.J. Petkunas, 303 N. Main Str., Brockton, Mass. Susineš. sekr.: P. Čyras, 271 Canal Str., Lawrence, Mass. Finansų sekr.: T.S. Rubikas, Worcester, Mass. Knygius: J.P. Raulynaitis, So. Boston, Mass. Išdininkas: J. Kugis, 39 Market Str., Brighton, Mass.

Pasveikinimai

3-čiam Susivažiavimui LSPA.

Atsiūsta laiškais nuo šių draugų:

1. A.B. Stankevyčiaus, 34-os kuopos.

2. J. Klembausko, Springfield, Ill.

« Sveikinu Jus su darbininkiškais linkėjimais, paduodamas savo puslėtą delną. Velinu jums, draugai, — darbuokitės labai mū-

10 sų organizacijos. Lai mūsų krutinės būna drūtos; nors priešai siaučia ir siunta ant mūsų, bet mes ženkim pirmyn prie naujos tvarkos, socialistiško surėdymo.»

3. J.J. Smailio, Youngstown, O.: «Linkiu kuo geriausias kloties bei pasekmės darbuose Jūsų labai darbininkų luomos. — Tegul pasklysta tiesos balsas po plačiąją žemę, tegul pražydi socializmas vargšų laimei!»

4. K. Vaivodas, 7-os kuopos sekr.

5. Valparaiso universiteto studentų:

« Perduodame draugiškus pasveikinimus, velydami pasekmingo darbavimosi išliuosavimui vargingosios liaudies iš-po kapitalizmo vergijos ir visokių žmonijos alintojų. — Prie tam geidžiame, kad susivažiavimas atkreiptų atydą į 4-os LSPA. kuopos įnešimą ir suteiktų lygias tiesas draugams-mokiniam, kurie dēlei stokos finansiškių įiegių negali prigulēt prie tos mūsų draugiškos organizacijos ir tuomi jaučiasi ēsą atskirti.

Lai gyvuoja III Susivažiavimas, lai gyvuoja LSPA. Lai gyvuoja tarptautiškai-sociališka revoliucija!

Buvę sąnariai LSPA. 44-os k-pos J.K. Vasiliauskas. 3-ios kp. M. Jokubenas.»

Telegramai (lietuviški):

1. Iš Pittsburg, Pa.: «Draugai, į kovą su tyranija. Vien re-tėžius tegalit pralaimēt, o svetui laisvę iškovot! Pirmyn, mes su jumis. Vardan 6 kuopos F. Bagočius.»

2. Iš Philadelphia, Pa.: «Draugai, sveikiname jus su pirma gegužės, 3-iam susivažiavime. Kalkite pančius hidroms su jus nu-tarimais.

1 kuopos draugai: P. Jonaitis, K. Mačys, K. Riskevyčius, P. Balzaris, A. Balzaris.»

3. Iš Chicago, Ill.: «Draugai, lai gyvuoja tarp jus drąsa, energija ir solidariskumas. Teprasmenga skriaudėjai, lai gyvuoja revoliucija, teįvyksta socializmas!

Ilgaudas, Zimontas, Gilbaitienė.»

(Angliški):

4. Iš Grand Rapids, Mich.: «Draugus lietuvius susivažiavi-me sveikindami linkime išnaikinti francijiskumus ir tautiskus skir-tumus ir eiti išviena su tarptautiškuoju proletarijatu, vienybėje ko-voti su algos vergija ir suskubinti visos pasaulės darbininkų išsi-liuosavimą.

Jonas Bielskas, J. Hoogeryde Org. Branch V.»

5. « Waterbury'o (žydų soc.-dem.) «Bundo» kuopa siunčia savo sveikinimus, linkėdama jums pasisekimo jūsų sumanymuose link žmonijos laisvės.»

Kiek teko patēmyt, šie anglų laikraščiai rašē apie mūsų susi-važiavimą.

Daily People, Socialistų Darbo Partijos dienraštis, plačiai ap-rašē ir privedē ištisą rezoliuciją, tik viską suvarē į Philadelphia... Appel to Reason, Soc. Party organas, paminējo svarbesniusio da-lykus, bet rezoliucijos nepatalpino. Rezoliucija patilpo tos partijos savaitiniame biuletene, Weekly Bulletin (spauzdinamas rašomaja mašina) gegužės 18 d., raporte Augusto Beutter, atstovavusiojo S.P. mūsų susivažiavime. Savo raporto pabaigoj drg. Beutter pri-mena visuomeniškamjam sekretoriui, kad šiam atsiūsiąs pilną su-sivažiavimo raportą lietuvių kalba, kaip tiktai jį apturēsiąs.

Waterbury'o republikonų dienraštis «Waterbury Republican» kelis kart rašē gana plačiai ir patalpino delegatų grupos paveikslą, bet teip iškraipē faktus, kad beveik jokios teisybės neparašē. Rašo, kad atsimetę nuo socialistų ir sutvėrē «tautišką lietuvių federaciją Amerikoje» — «Lithuanian National Federation of America». Tik senosios tvarkos vaikams pritinka teip melnot.

Pasargos.

Daugelis draugų rugoja, kad «Kovoje» telpa kartais neteisinti apgarsinimai, nors abėlnai ne tiek daug, kaip kituose laikraščiuose. Kiti labai nuosekliai nurodo, kad apgavingi apgarsinimai būtų išmetami iš «Kovos». Tas priklauso nuo pačių LS. Sąjungos narių: pasistenkite padauginti «Kovos» skaitytojus, tada bus galima visai išmesti apgarsinimus.

Svarbiausia kiekvieno socialisto pareiga — platinti apšvietimą tarp nesusipratusių žmonių darbininkų ir darbininkių. Kiekvienas LS. Sąjungos narys turi platinti savo «Kovą», kuri neša darbininkams susipratimą. Bet jeigu da draugai beplatindami «Kovą» gaus ir dovanų, tai kas gi iš draugų nepasirūpys ir nepasiskubys pristatyti penkis «Kovos» skaitytojus per birželio mėnesį!

Viena garsi moteriškė, Montague, yra pasakius: «Joks pasilinksminimas, joks teatro vaidinimas nėra teip nenuobodus, kaip skaitymas». Užtat, draugai ir skaitytojai, platinkite «Kovą» draisiai, nes nieks jums nerugos už josios nuobodumą.

Juo «Kova» turės daugiau skaitytojų, juo ji galės eiti geryn, tai yra — galės nepraleisti neparodžius visokios apgavystės, galės išmesti ne tik apgavingus apgarsinimus, bet ir visokius, kurie tik neatneša darbininkams nė medegiškos naudos, nė apšvietimo arba dvasiškos naudos.

Prie Lietuvos Socialistų Sąjungos prisideda mūsų broliai darbininkai dėlto, kad jie supranta vienybės reikalingumą, dėlto, kad žino, jog «viens vytyrus pavasario nepadarys», o tik visiems reikia susidėjus kovoti už laimingą būsimąjį darbininkų pavasarį, kuomet pražydės lelijos vadinamos «laisvė, lygybė, brolystė».

Būtų tik pusė kovotojaus iš tokio mūsų draugo, kuris tiktai mėnesinę užsimokėtų ir «Kovą» skaitytų, o nesistengtų platinti susipratimo tarp kitų savo bendrų darbininkų. Tokis draugas turėtų kapitalistišką dvasią ir galėtų sakyti: «aš duodu pinigus [mėnesinę], tai mano pinigai dirbą gerą apšvietimo darbą, o aš galiu padykau!» Ne, draugai! Norint nešioti socialisto vardą reikia ir pačiam dirbti

Kas platindamas darbinikišką apšvietimą dirba pats, ne vien tik aukauja pinigus arba užsimoka mėnesines, tas yra jau tikras kovotojas; tas ištraukia ir savo bendrus į kovotojų glitas.

Draugai ir draugės turėtų padėti ypatingą savo atydą ant savo sekretoriaus draugo Dubicko straipsnio, tilpusio šiame numeryje. Nelengvas mūsų visų darbas, bet vis tik išpildant savo pareigas diktokai padidintume mūsų narių ir «Kovos» skaitytojų skaitlių į trumpą laiką. Na gi tik neužmirškite to, kas čia pasakyta!

Tarptautiškojo socialistų biuro posėdis.

BUS nedėlioj, birželio 9 d. Brusselyj [Belgijoj] žmonių name, 6-oje salėje.

Dienos tvarka sekanti:

1. Svarstymai dalykų, kurie turi būt pastatyti dienos tvar-

koj Stuttgarto kongrese, ir — rezoliucijų, kurios jau pridutos biurui.

2. Paskirstymas balsų pripuolančių įvairioms tautiškomis sekcijoms.

3. Įnešimas, kad biuro susirinkimas būtų pėtnyčioj 16 rugpiučio, tarpparlamentinės komisijos — subatoj, 17 rugp., kongreso atidarymas rugpiučio 18 d., o be to sušaukti socialistų laikraščių išleistojų arba redaktorių susirinkimą, laike Stuttgarto kongreso svarstymų [20 arba 21 d. rugp.], su tikslu apsvarstyti, ar galima būtų įsteigti tarptautišką agentūrą pranešimui visokių žinių apie socialistų reikalus ir darbininkų judėjimą.

4. Surengimas paties kongreso ir kitoki reikalai.

Korespondencijos.

Wilkes Barre, Pa. — Atjauzdami pirmos gegužės šventės svarbumą, bet neturėdami užtektinai draugų, norinčių ją apvaikščioti, tai susirinkę keletas nutarėm bent paaukaut po kiek kas išsigali, sudėjom aukų \$ 3.80, kuriuos paskiriam šiaip: pusę į «Kovos» fondą, o pusę LSDP.

Mūsų miesto lietuvių susipratimas gal daug daug žemiau stovi, ne kaip kitur; nors jų yra į du tukstančius, bet visi paskendę tamsybėj, girtuoliauja, pešasi ir davatkauja...

Mūsų LSS 9-ta kuopa įsikurė knygynėlį apie už 25 dol. Taigi, tautiečiai, kas norit žinoti kas mus vargina ir kaip bus pabaigti tie vargai ateikit pasiskaityt po numeriu 289 Moyallen str.

Pullman, Ill. — Parodykite man vietą, kur mūsų darbininkas nėra skriaudžiamas? Kur tik pasisuksi, visur tave spaudžia, kiek tik įmanydami. Kol esi sveikas, kol dirbi kaip mulas, tai esi piniguočiui reikalingas ir jis myli tave, žvėriška meile. Bet atsitiko tau nelaimė — susirgai ar kokio sąnario nustojai, beregint laukan išspardis. Kaip pavyzdį aprašysiu atsitikimą, kurį savo akimis mačiau. Aprašysiu jį vieną, bet jų yra ir bus šimtai, kol kapitalas valdys. «The Pullman Car Workers» dirbtuvėje dar prieš Velykas darbininkui K. Astrauckiui vezimas prikrautas balkių sulaužė koją. K. A. sirgo aštuonias savaites. Tokį laiką sugaišęs nuo darbo ir dar sopulį nukentėjęs, advokatui su daktaru patarus užmanė paduoti teisman, bet kompanijai pasiulijus 80 dolerių susitaikė be teismo. Pasveikėjęs kiek nuėjo į tą pačią dirbtuvę prašytis darbo. Kur tu gausi! Išginė net laukan sakdami «ko norėjai, tai gavai!» Suprask, kad per daug permokėję už žmogaus sugaišintą laiką. Nors į teismą kad būtų padavęs, būtų ištikro turėję daug daugiau užmokėti. Čia mums darbininkams geras pamokinimas. Jei tik sužeidė tave iš piniguočio priežasties, nežiurėdamas nieko, duok teisman, nes jų prizadėjimai duoti lengvą darbą, tai tik akių muilinimas.

Milda.

Easton, Pa. – 42 kuopa LSS. nutarė parengti susirinkimą atminimui darbininku šventės 1-mos gegužės. Susirinkimą atidėjom ant subatos vakaro, manydami, kad žmonių daugiau susirinks, bet susiriuko mažai. Atidarius susirinkimą draugai padainavo «Atsimeskim», paskui drg. J.Grinius paaiškino vertę 1-mos gegužės ir nuo kada darbininkai pradėjo tą garbingą dieną apvaikščiot. Antras kalbėjo A.Tašuta, lenkas, apie revoliuciją ir reikalingumą vienybės mums, darbininkams. J.B.Jusaitis kalbėjo, nurodydamas kapitalistų nedorybes ir kaip jie visokiais budais kankina ir apgaudinėja žmones. Paskui Grinienė padainavo dainą, su tuom užbaigėm susirinkimą, paaukaudami naudai revoliucijos 12.25.

Kuopos sąnarys.

Meriden, Conn. – Gegužės 5 d. atsibuvo čia prakalbos, parengtos vietinių draugų. Kalbėtojai buvo šie: J.Grinius ir A.Petratis, važiuodami iš LSPA. 3-čio susivažiavimo nepatingėjo garbų draugai mūsų, Merideniečius, atlankyti ir paaiškinti darbininkų padėjimą.

Be kalbėtojų da A.Stočkus pasakojo monologą, labai juokingą ir geros pėkraipos, ir kalbų tarpais deklamavo eiles Joh. Januševyčienė, O.Jokimiute ir V.Jokimas. Susirinkusieji žmonės sumetė aukų 10 dol., iš tų 50c kankiniams, (Neįskaitomos skaitlinės – nežinia, kiek kankiniams ir kiek revoliucijai. Red.)

Mūsų miestely lietuvių yra pusėtinai – apie 25 šeimos ir per 100 pavienių. Tik da menkai tarp mūsų yra susipratusių. Sunku ką nors nuveikt dėlto, kad labai išsiskirstę gyvena, o ypatingai dėlto, kad ir mūsų drgg. socialistai sutinę biskutį, nesilanko daugumas nė kuopos susirinkimuose. Draugai, reikia mums labiau krutėti!

J. Verbyla.

Gilberton, Pa. – Balandžio 19 d. parengė SLA. kuopa prakalbas. Kalbėjo draugas Grigaitis. Žmonių buvo prisirinkę daugiau, nekaip buvo tikėtasi. Prakalba padarė gerą įspūdį, ir neužilgo daugumas gali visai apsišviesti. Ypatingai šiame susirinkime buvo ir keletas moterių ir dvi jaunos merginos, kurios klausė iki pabaigai; kitados moters nesilankydavo į susirinkimus. Aukų rev. reikalams sudėta \$ 10.85.

M.Draugelis deklamavo «Eikim, neliaukim». Po tam vėl drg. Gr. kalbėjo apie socializmą ir ragino prisirašyti prie lietuvių socialistų. Tada tuojaus susitvėrė kuopa LSPA. — 7 draugai prisirašė.

Mc Kees Rocks, Pa. – Balandžio 21 d. atsibuvo Pittsburgo rajono LSPA. susirinkimas. Drg. P.Dubickas savo prakalboj nurodinėjo Amerikos valdžios ir kapitalistų politiką ir ką jie rengia prieš besivienijančius po socializmo vėliava darbininkus: rengia žudynes kanuolėmis ir visokias bu-dais.

Pašelpai kovojančiųjų už Lietuvos laisvę surinkta 26.96

(Buvo surokuota 27.05, bet man perrokuojant radau vieną centą nubaltintą, kurį parokavo už dešimtuką). Vardan tėvynės laisvės tariau ačių aukautojams, o kas tyčiojasi neteisingai aukaudamas, veliju tam susiprasti. — Atmokėjus už salę ir plekatus pasiunčiu \$ 21.35 LSDPartijai per «K.» red.

A. Keršis.

New York, N.Y. Geg. 4 d. atsibuvo balius parengtas 52 kuopos LSPA. Buvo rodoma su mašina nykstanti paveikslai. [Toji mašina priguli 19-tai kuopai, kuri ją davė be jokio užmokesčio]. Publikos buvo visai mažai, į kokių 50 ypatų. Darbai eina neblogiausiai; mokanti kokią amatą, darbą lengvai gauna; apmokėjimas neblogiausias.

Tarp darbininkų, jokios vienybės veik nėra, retoje dirbtuvėje rasis šiokia tokia unija. Lietuviai visai žemam susipratime.

P.J.Sinkus.

Pana, Ill. Gegužės 12 d. pas mus atsibuvo prakalbos parengtos 48 kuopos LSS. Kalbėtojai buvo iš Springfieldo. Žmonių susirinko neperdidelis būrelis. S.Stočkus atidarė susirinkimą. Kalbėjo J.Klembauskas, nurodė, kaip darbininkai vargsta po kapitalistų jungu ir ragino skaityti gerus laikraščius ir knygas ir prigulėti prie Liet. Soc. Sąjungos. Antras kalbėjo da neseniai atkeliavęs iš Lietuvos F.Klembauskas; pirm savo kalbos meldė publikos atiduoti garbę žuvusiems už laisvę: visa publika atsistojo su šauksmu: «Lai gyvuoja revoliucija! Lai buna garbė žuvusiems už laisvę!» Toliau kalbėjo apie revoliuciją Lietuvoj ir Rusioj.

Aukų surinkta 11.30, išėmus kaštų 3.57 pasiunčiam «Kovos» red. 8.25 paskirdami LSDP. Aukavusiems revoliucijai ištariam širdingą ačiu. Butų geistina, kad Paniškiai tankiau tokius susirinkimus parengtų.

A. Stočkus.

Pottsville, Pa. (Iš kalėjimo). Gegužės 6 d. buvo atsideręs kriminališkas teismas. Lietuvų nedaug atgabeno. Daugiausiai čia papuola jauni vyrai, kuriuos atgabena per nesuspimą; ir vis už tuos begėdiškus nesutikimus. Lietuviai čia didesnį vargą turi, išskiriant turtingesnius. Atgabena koki pruselį ar anglą, ir jeigu kuris tik turtingesnis, tai — tuo paliuosuoja.

Šiame kalėjime yra įtaisyta divonų ir pančekų dirbtuvė; dirba tuos darbus daugiausiai lietuviai ir lenkai ar šiaip vargšai darbininkai. Taigi vargšas darbininkas, padirbęs keletus metus užrakintas, gauna nuog dulkių ir muro akmeninę džiova ar šiaip koki paliegi. Tuos darbus prižiuri kalėjimo perdėtinis prusas M.Shornemann, kuris kad primanytų, tai tolei darbininką spaustų prie darbo, iki paskutinį kraujo lašą išsunktų. Kurie vargšai ir gauna paliuosuoti iš po rakto, tai jis tuo vėl užrakina.

Moterių šiuo tarpu yra trys; viena net su mažu kudikiu;

moters dieną buna uždarytos troškiam kambaryje.

A Mozuras.

DARBININKO KRONIKA.

Iš Boise [Idaho] kalėjimo pabėgo A. Gilbert, 1901 metais apkaltas visam amžiui už galžūdystę. Policija jo nesugauna.

Iš Toledo [Ohio] kalėjimo pabėgo 9 kaliniai, nuginklavę kalinių darbo užveizdas. Be to iš kariumenės kalėjimo pabėgo J. Nohleček.

Balandžio 22 d. Gudelių sodžiu (Ukmergės pav.) areštavo Katriną Jonelytę ir nugabeno į Ukmergės kalėjimą; už ką, nežinia.

Balandžio 23 d. du žmogžūdziai, K. ir U., primušę Gerkiškių sodžiaus [Ukm. pav.] teisėją, Binkevychių, į tris dienas tas pasimirė.

Zueriche, Šveicarijoje, buvo 6 anarchistų byla; 4 jų tapo paliausuoti, o du nubausti vienu metų kalėjimu ir išvijimu iš Šveicarijos lig galui amžiaus už bombų dirbimą. — Kasžin, kada nubaust Vokietijos Kruppą ir bombų ir kanuolių pabirkantus?

Gegužės 30 d., ketverge, Amerikoje buvo tautiška šventė «Memorial Day» — atminimo diena, t.y. atminimas kareivių kritusių savitarpinėje karėje 1871 žieminių valstybių su pietinėms, kurios norėjo atsiskirti nuo žieminių.

Australijos socialistai turėjo tarpvalstybinę konferenciją, kur dalyvavo įvairių šalininkysčių socialistai. — Socialistų Partija Kovo mėnesį turėjo savo pusmetinį susivažiavimą, kur buvo pranešta, kad per paskutinius 18 mėnesių, 1.808 jos nariai buvo policijos persekiojami; padaryta su viršum 300 susirinkimų su prakalbomis ir 18 kalbėtojų tapo į kalėjimą įkišta, o keletas turėjo užsimokėti bausmę.

Islandijos (Iceland — ledų šalis) socialdemokratai įkūrė savo organą 1906 metų pradžioje ir iki šiol išleidinėjo nuo laiko iki laiko neperijodiškai, vyriausiamė tos salos mieste Reikjavik. Da bar pradėta išleidinėti kas savaitė.

APGARŠINIMAI.

L.S.S. finansų apyskaitos.

Įplaukimai:

Mėnesinių: Melrose Park, Ill. 3.25; Miner-ville, Pa. 7.00; Lost Creek, Pa. 2.00. *Prenumeratos:* J.Klimavyčius, Foxcroft, Me. 2.00; J.Gerdauckas, New Britain, Conn. 1.20; P.Pačesa, Livingston, Ill.; A.Baronas, Haverhill, Mass.; J.Milus, Mc Adoo, Pa.; J.Šmotelis, Grantworks, Ill.; M.Daniunas, Henry Grand Co. W. Va. — po 1.00. Pavieni «K» NN.: A.

Dumbris, Aurora, Ill. 2.00. Už raštus 3.70. Viso 26.15. Buvo 69.00. Viso 95.15

Išleidiniai:

Redakcijos reikalai: Už laikraščius 16c.; krasos ženkleliai 1.00; už laiškus 3c. *Tekniška «K» dalis:* išsiuntinėjimas 2.38; ekspresas 2.00; važinėjimas 36c. * Spauda 7.00; statymas 24.00; alga administratoriui už paskutinąją pusę gegužės mėnesio 25.00. J.O.Širvydūi už pėreitų metų «Darb. Balsa» 9.65. Viso 71.63.

Iėjo 95.15
Išėjo 71.63
Lieka 23.52

Atitaisyti klaidos: 18-19 N «K-s» išleidimuose turi but už spaudą 13.80, o ne 13.90.

„Kovos“ Fondas:

K.Kučinskas, Springvalley, Ill. 60c. P.Treinvyčius, Philad. Pa. 1.00. Viso 1.60. Buvo 338.39. Viso 339.99.

L.S.S. Sekr. P.Dubickas.

Reikia pasiskubint.

Draugai ir skaitytojai, jau žinote iš pėreito «Kovos» numerio apie paskyrimą dovanų «Kovos» skaitytojams ir platintojams. Reikia pasiskubint su rinkimu skaitytojų, nes tik per birželio mėnesį bus tosios dovanos. Gaukite penkis skaitytojus ir tuojaus jums bus prisiųsta dykai didelis puikioms kvarboms maliavotas paveikslas, parodantis įdomų epizodą kovos už Lietuvos laisvę, o skaitytojai gaus po 1 ekzempliorių revoliucijos dainų su gaidomis, kurios neužilgo išeis diktoje knygoje (bus keliolika dainų, kurių dauguma — kaip «Internacionalas», «Laidotuvių maršas», «Tautiečių giesmė» ir kitos, da negirdėtos).

Pereitą kartą nepasakėm aiškiai, kad tas dainas gaus ir skaitytojų prikalbintojai: tai-gi gaus ir paveikslą ir Revoliucijos dainas su gaidomis. Tik pasidaruokite, draugai, ir per šį birželio mėnesį pristatykit penkis naujus «Kovos» skaitytojus. Nepraleiskite tokios progos, nes kitą syk ji gal neatitaikinti! Tokį puikų paveikslą norint nusipirkti, vos ga'i gauti už dolerį, o dabar gaunat ir paveikslą, ir dainas su gaidomis dovanai!

KRASOS DĖŽUTĖ.

K. Dagiui. — Straipsnis nepatilpo dėl stokos vietos. Malonu būtų, kad ir toliau liuosą laiką sunaudotumėt tokiems ir panašiams straipsniams.

Visiems rašytojams. Raštai greičiau patelpa laikraštyje tie: 1) kurie neperilgi, 2) kuriuose mintis brandi, trumpais sakiniais išreikšta, 3) kurie prieinami ir menkiausiai apsišvietusiam darbininkui, 4) kurių rašyba ir kalba — sintaksis — nedaug tereikalauja taisymo, 5) kurie geriaus įskaitomi ir kurių nereikia perrašyti, t. y. kurių eilučių tarpai didesni neužbraižyti raidžių išvingiavimais: tada galima pataisyt viršni eilutės.

Rašyti reikia visados juodu rašalu.

AUKOS

Revoliucijos reikalams:

Springfield, Ohio. sus. pas A. Zigmantą: M. Kripas, J. Ružauskis, A. Survilas, J. Petrauskas — po 50c. A. Venšlovas 40c. P. Zigmantas, E. Zigmantas, A. Zigmantas, K. Uza, B. Survilas, J. Plioplis — po 25c. K. Bielskis 10c. Viso 4.00

Chicago Heights, Ill. nuo Rev. Šelp. Ratelio 12.50

Duryea, Pa. Grigalio prakalbose: J. Laibinis 1.50; R. Sveneika 1.00; V. Varnagiris, J. Kasulius, G. Laibinis — po 50c. M. Rudzevicius, J. Dzigmuntas — po 25c. Smulk. 3.55. Viso 7.55

Export, Pa. sus. pas Ig. Tutlį: V. Tutlienė, V. Tutlis po 50c. A. Trakas, K. Matusis, J. Jurksaitis, K. Vasiliauskas, V. Kasper — po 45c. Viso 3.25

Waterbury, Conn. Buvo 14.57
Viso 90.68
182.55

Revoliucijos Rėmimo Komiteto Iždininkas
J. O. Szirevydas,
224 E. Main, Str. Plymouth, Pa.

Pranešimas Pittsburgiečiams.

Draugai ir draugės: — Pranešu, kad balandžio 21 d., Pittsburgo rajono LSPA. susirinkime Mc Kees Rocks, Pa., salėje po N 104 Bill ave., buvo traukimas laimėjimui leistų daiktų, koki yra pažymėti ant tikietų. Išlaimėjo šie numeriai.

No. 420	laimėjo lempą
182	žodyną angl. vokišką
239	žodyną angl. prancuzišką
86	žodyną angl. itališką
38	laikraštį „Kovą“ metams
412	knygų už 1 dol.

Tie visi daiktai yra pas drg. Bagočių. Kas turi čia parodytus numerius, tie malonės kreiptis į jį su laiškais, idėję tikieta numerį. Adresas: F. Bagočius 1914 Ann st. Pittsburg, Pa. Rajono sekr. *B. Kondratavičius.*

Chicagos draugams.

Nedėlioje 9 Birželio (June) atsisub prakalbos čekiškoj salėj „Pizensky Sokol“, 821—825 So. Ashland ave., arti 18-tos. Prasdės 2 val. po pietų. Kalbos bus laikomos lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir angliškai. Pribus P. Grigaitis, atstovas LSD Partijos. Visus užprašome atsilankyti.

KOMITETAS.

Pikninkas!

Parengtas dr-stės D.L.K. Gedemino ir 49 kuopos ŠLA. Meriden, Conn. Atsisub Shuetzen parke, 16 d. berželio (June) 1 valand. po pietų ir trauksis iki vėlumui vakare. Užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant šio puikaus pasilinksminimo.

KOMITETAS.

Geras ir teisingas nesigarsina.

Teip sako daugelis mūsų filiozofų. Ir tai teisybė. Paimkit mėnesinį laikraštį „Dilgėlės“: josios šimet nesigarsino, nesireklamavo. Nes gerą daktą ir teip svietas randa. Bet žmonės, pripratę prie apgarsinimų, emė klausinėti, ar „Dilgėlės“ jau, girdi, mirė, kad jau negirdėt.

Tai-gi pranešam, kad jos ne tik nemirė, bet puikiai bujoja ir dilgina: jau išėjo 5-tas numeris. Galima da užsirasyti nuo pradžios šią metų, tik reik pasiskubinti ir atsigt 1 dol. už metus. Dabar „Dilgėlės“ telpa daug gražių juokingų paveikslų, monologų ir šiaip skaitymų.

Teip-gi galima gauti knygą vardu „DILGELIŲ ŽIEDAI“ už 15 centų. — Adresas: DILGĖLĖS, 1418 So. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.

Pirkite «Farmoms» žemę!

Netoli nuo Chicagos, Michigan valstijoje parsiduoda 40.000 akrų žemės gabalais po 40 ir daugesei. Prekė akro — nuo \$5 iki \$12. Norintieji plačiau dasižinot kreipkitės į:

A. Kiedis,

59 W. 14 Pl. CHICAGO, ILL.

AGENTAI „KOVOS“.

F. Bagočius 1914 Ann st.	Pittsburg, Pa.
J. Želvis, 711 W. Lombard St.	Baltimore, Md.
M. A. IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st.	Philadelphia Pa.
E. FROOMES, 73 Grand str.	Brooklyn, N. Y.
F. NARVYDAS, 514 W. 49-th str.	New York, N. Y.
J. STAŠKUNAS, 155 Sheffield st.	Allegheny, Pa.
A. STANELIS, 74 West st.	Newark, N. J.
J. ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave.	Springfield, Ill.
A. D ir žulaitis, 155 Metropolitan av.	Brooklyn, N. Y.
A. Baltrušaitis, Box 83	Shenandoah, Pa.
T. K ubilsky, 66 Porter ave.	Brockton, Mass
J. Keršis, Box 328	Wilmerding, Pa.
J. L uiza, 22 So Greene st.	Baltimore, Md.
V. K v e d e r a, 9 W. Camden st.	Baltimore, Md.
A. D u m b r i s, Box 512	Melrose Park, Ill.
P. M. K a i t i s, 221 wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side, Chicago, Ill.	
S. STANKEVYČIUS, 60 Wells st.	Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413.	Westville, Ill.
B. K o n d r a t a v y č i u s, Box 650	Wilmerding, Pa.
J. V a i t k e v y č e, 40 Walnut st.	New Haven, Conn
J. J a s u l e v y č i u s, Bx 6	Minersville, Pa.
M. G l i n s k a s, 989 Bank st.	Waterbury, Conn.
A. K a š i u b a, 129 Joseph ave.	Rochester, N. Y.

SUSIRINKIMAL.

Philadelphia, Pa. 1-mos LSPA. kp. mėnes. susirinkimas atsibūna 4-tame ūtarninke kožno mėnesio, Laisvės Klubi salėje, po nr. 943 So 2-nd st. 8 val. v. DISKUSIJŲ susir. atsibūna kas nedėdienį, salėje po nr. 513 So 4-th st. 2 val. po pietų. Sekr. A. B e r n o t a s, 1418 So 2-nd st.

Cleveland, O. 3-čia LSPA. kuopa laiko susirinkimus keturtius syklius mėnesy: partijos reikaluose 1-mą ketvergą 7 val. vakare; dainių: 2-ą ir 3-čią nedėdienį, 1½ val. po p. diskusijų: 3-čią ketvergą, 7 val. vak. Susir. atsibūna ant „Arch Hall“, 2568 Ontario st. Organiz. I. P. Lapinskas, 2012 Lakeside ave.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibūna pirmas bus laikomas pas dalis miesto su prakalbom. O antras, mėn. susirinkimas atsisub paskutiniam nedėdieny kožno mėnesio 2 val. po pietų, po No. 869—33rd place. Organizatorius A. Zimontas, 3120 S. Halsted st.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, svetainėje „Socialist Party Headquarter“, po nr. 268 Main str. Sekr. K. S e n k u s, 201 Washington st.

Pittsburg, Pa. 6-ta kuopa laikys viešą susirinkimą su prakalboms, 5 d. Gegužio, 2½ po piet. L. M. Dr-tės name, po N 142 Ohio st. Draugai iš visur nuosirdžiai kviečiami.

Rochester, N. Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi paskutiniam nedėdieny kiekvieno mėnesio, po No. 328 Cliff-ord str.

Sekr. K. V a i v o d a, 43 Spring st. Brockport, N. Y. Wilkes Barre, Pa. 9-ta kuopa laikys susirinkimus kas 1-ą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 8 val. vakare, po nr. 284 Moyallen st. KOMITETAS

Newarko, N. J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą ir 3-čią subatą kožno mėnesio, po nr. 144 Adams str. 7.30 val. vakare.

Sekr. A. STANELIS, 74 West st. Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūna kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 166 E. Main str.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, lietuviškoj salėj ant Barre str. Org. P. G r i n i u s, 210 S. Eutaw st.

Minersville, Pa. 15-ta LSPA. kuopa nutarė laikyti susirinkimus kiekvieną pirmą nedėdienį kožno mėnesio, 2-ą val. pietų, salėje J. Lietuvninko.

Prat. rašt. J. RAMANAUCKAS Box 181.

Brockton, Mass. 17-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus 1-ame ūtarninke kožno mėnesio, 7 val. vakare, salėje L. J. K. 1 Arthur st.

Fin. Sekr. V. J. PETKŪNAS, 303 N. Main et.

Brooklyn, N. Y. 19-ta kuopa laikys mėnesinius susirinkimus nedėlioms po pirmam. Prasdės nuo 2 val. po pietų Teipgi bus laikomi susirinkimai kožną pamedėlį nuo 7.30 vakare s etainėje 73 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Sekr. M. J o k u b a u c k a s

Chicago, Ill. 22-os kuopos susirinkimai laikyais naujoj vietoj: M. Miedlazio salėje, 68 W. 25-th st. Susirinkimai su diskusijoms bus laikomi dusyk mėnesy: po 1-am pirmą nedėdienį ir po 15-tam. 2 val. Sekr. S. S Z I M A S, 1 W. 24-th str.

Spring Valley, Ill. 23-čia k. laiko susirinkimus kožną antrą ir paskutinį Nedėlią mėnesio, 4-tą val. po pietų. 1-as susirinkimas bus Partijos reikaluose; 2-as diskusijų. Laikysis M. Mažeikos salėje, ant Dakota str. Sek. J. BANIULIS.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus 1-mą ir 3-čią seređą kiekvieno mėn., nuo 8 iki 10 val. vakoro, po No. 1 Church st. [kertė Centre ave. ir Church str.] 1-as susirinkimas byva dėl partijos ir kuopos reikalų, antras — lavinimosi arba apvėtos. KOMITETAS.

Naugatucko ir Union Cyt'ies, Conn. 25 LSPA. kuopa laiko savo susirinkimus 1-mą subatą po pirmam kožno mėnesio, 7.30 vakare, po nr. 15 Diamond st., Union City, Conn. KOMITETAS.

New Haven, Conn. 27-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas seređos vakarą, pradėjus nuo 8 val. L. U. Klube, 521 Grand Ave. KOMITETAS.

Senandorio 28-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi savaiti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas i. KOMITETAS.

Springfield, Ill. 29-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 7 val. vakarė, salėje Wabash Hotel ant 10-tos ir washington str.

Sekr. J. KLEMBAUSKAS, 7 Mill Row

Yonkers, N. Y. 30-ta kuopa LSS. laiko susirinkimus kas antrą subatos vakarą po pirmam 8 val. po numeriu 114 Riverdale Ave. KOMITETAS.

So, Bethlehem 31 kuopa laiko Susirinkimus, kas 1-mą subatą kažno mėnesio 7 val. vakare pas drg. F. Masulevičia, 710 5-th st. KOMITETAS.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsisub sekandčial: mėnes. susirinkimas partijos ir kuopos reikaluose 3-čiam ir diskusijų 1-mame nedėdieniuose kožno mėnesio, 7½ v. vakare, po nr. 989 Bank str. KOMITETAS.

Los Angeles, Cal. 39 kp. laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį po 1-mam, po No. 114 S. Sprl Str. A. Žlugžda.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsisubna du kart per mėnesį: kas 2-ą ir paskutinę subatą mėnesio, nuo 7.30 vakare, Socialist Headquarter Klube 16 Mechanic st.

Fin. Sekr. V. Narijauckas, 2 Suffolk st.

Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą mėnesio nedėdienį, po No. 426 Main str. Org. J. G. S A G E V Y Č I U S

Easton, Pa. 42-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 2-ą nedėdienį kožno mėnesio, po No. 660 Pine str. KOMITETA

St. Louis, Mo. 44-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 2 val. po pietų, Harugari salėje, kamps 10-tos ir Carr gatvių KOMITETAS.

Passaic, N. J. 45-ta LSPA. k. laikys susirinkimus kas 4-tą nedėdienį kiekvieno mėnesio, svetainėje p. J. Apallanskio, 162 First st. 5v. vakare. Sekr. P. Norkus, 125 3-rd St.

Mahanoy City, Pa. 46-tos LSPA. kp. susirinkimai atsisub sekandčial: mėnesiniais susir. partijos ir kuopos reikaluose laikysis paskutiniam ir diskusijų antrame nedėdieniu kožno mėn. po No 304 W. Centre str.

Sekr. J. MICKUNAS, 1233 E. Pine str. Panna, Ill. 48-ta kuopa laikys savo susirinkimus dusyk mėnesy — po kožnos 10-tos ir 25-tos seređoms.

Rašt. prat. ir turtų, A. Švašas. Hartford, Ct. 49-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibū 3-čiam nedėdieny kožno mėnesio po N 21 Arch Str.

S. STANKEVYČIUS, Organizatorius 60 Wells St. Mc Kees Rocks, Pa. 50-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą šventadienį kiekvieno mėnesio, 3¼ po pietų, pas kuopos sekretorių K. Česuną, 217 Bill Ave., Mc Kees Rocks, Pa.

Grand Rapids, Mich. 51-ma kuopa laiko susirinkimus kas pirmą ir trečią nedėdienį kožno mėnesio 2¼ val. po pietų, po nr. 38 W. Leonard St. Wilmont salėje.

Org. J. M a r t i n k a i t i s, 141 Crosby Str.

New York, N. Y. 52-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas antrą ir ketvirtą nedėdienį kožno mėn., antrą val. po pietų, po nr. 134 E. 7-th et., Thomkyn's Square Hall; tarpe

Ave A. ir Ave. B.

Kuopos Sekr. P.J.Sinkus, 551 W 50th st.

St. Clair, Pa. 53-čia LSPA. kuopa laikys susirinkimus ko-
žną ketvergą po 1-mai dienai mėnesio, 7 val. vak., pas drg.
Diedulaitį. Mielai visus draugus užkvieliame ir prašom at-
siveit naujų. Sekr. A.Žukauskas.

Courtney, Pa. 54-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas
mėnuo, pripuolančiame po 15-tos mėnesio dienos nedėldien-
ny, nuo 3 val. po pietų.

Organ. D.Lekavyčius, Bx 7

Allegheny, Pa. 55-tos LSPA. kuopos ateibus susirinkimai
kas antrą ir kas ketvirtą nedėldienį mėnesio, 3 val. po pie-
tų, namuose išdinko, J.Stasevyčiaus, po n. 1112 Magnolia.

Youngstown, Ohio 56-ta kuopa laikys susirinkimus du
kart mėnesį: po 1-mai ir po 15-tai nedėldieniuose, 2 val. po
pietų, po N 262-266 E. Federal str. room 19.

Organ. J.J.SMAILIS, 270-274 E. Federal str.

Wilmerding, Pa. 57-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus
antrą ir paskutinį nedėldienį mėnesio, L.N.Kliube.

Elizabeth, N.J. 58-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas
antrą seredą kožno mėn., po N 111 Pine at. J.Baturous salėj.

Sekretorius J.Jusis, 82 Band Str.

So. Boston, Mass. 60-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus
kas pirmą ir 3-čią nedėldienį kožno mėnesio po nr. 28 Bro-
adway st.

Jersey City, N.J. 59-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus
kas trečią nedėldienį kožno mėnesio, 3-čią val. po pietų pas
drg. Granskį, po nr. 200 Warren st.

KOMITETAS.

W. Lynn, Mass. LSPA. kuopa laikys susirinkimus pasku-
tiniame ketvete kožno mėn., Lietuvių Ukešų Klubo sve-
tainėj 785 Western Ave.

Prat. sek. A.Avenauskas, 39 Blossom str.

Riverton, Ill. 62 kp. laiko susirinkimus kas antrą nedė-
lią po 1-mam kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Rudolph
Tillman svetainėje.

Sekr. A. Baravykas, Bx 96.

Wilmington, Del. Mus kuopos LSPA. susirinkimai atai-
būna du kart per mėnesį: partijos ir kuopos reikaluose kas
2-ram serodos vakare ir mėnesiniai kas paskutinį subatos
vakarą 7.30 val. kiekvienam mėnesį, N. E. Cor. Front &
Walnut Sts. KOMITETAS.

Brighton, Mass. LSPA. kuopos susirinkimai atsibus kas
2-ą ir 4-tą nedėldienį kožno mėnesio, 3¼ val. po pietų, pas
S.Keršį, 36 Lincoln st. Sekr. J.Kuois.

Lietuviškos Literatūros Agentūra.

Visos knygos Lietuviškoj kalboj ėsan-
čios yra gaunamos, teipgi užrašinėju vi-
sus liet. laikraščius. Kiekvienu sykiu duodu
knygas dovenų. Atsiliepk katalogu, įdėdams
už 2c. marķę. Knygnams sutaisau knygas,
apdarau ir suregystrovoju. Kreipkities visad
pas savo draugą mokslaeivį.

Esu agentu „Skardo“ ir jo leidžiamųjų raš-
tų. Pažirėjimui galima gaut numerį už 6 c.
krasos ženklej.

*Puse pelno nuo knygų kas mėnesi priduosiu
LSPA. Literatūros Fondui.*

Fortunatas J. Bagočius.

Box 1399 Pittsburg, Pa.

Lietuv. Literatūros Agentas.

Darbinikiškos knygos lietuviškoj kalboje, ir
lietuviški laikraščiai yra gaunami pas

P. J. Kailiu

Rear 1515 Sheffield Street, ALLEGHENY, Pa.

PUIKIAUSIAS LIETUVIŠKAS

SALIUNAS

Jono Alaburdos

Smagusia vieta kožnam, kurs nori išsigert gryno miežinio
alaus, visokių vynų, geriausios degtinės ir tt. O kas per ciga-
rai! Net iš pačio Kubos atvežti. Kas sykį atsilankys, tas ir
savo draugams pasakys.

Cor. 4-th & North st. Minersville, Pa. [45]

15

James Mc Ferron,

Įvairiausių kolonijališkų tavorų krautuvė.
Viskas parsiduoda už pigią prekę. Ateik, o
busi užganėdintas.

1729 Beaver Ave.

ALLEGHENY, Pa. (19-23)

J.H. Levinger,

Puikiasiai čė-
batai, geras dar-
bas, pigi prekė.

1813 Beaver ave.

Allegheny,
Pa.

(19-27)

Aptieka H.J. Wiethorn

Sumanus sutaisytojas gyduoliu, ant
kampe

Beaver ir Washington Ave.

ALLEGHENY, Pa. (12-37)

ATYDA: Lietuviai turi parodyt „Kovą“.

Jos. H. Reed.

Agulniai pardavinėja geriausį ir smagiausį alų iš Terre
Haute Bravarnios komp. Alus čionai visuomet patvis aukš-
čiausio laipnelio, tas pats ir su vynu, šnapsu ir kitais gerimais.
Pirkėjai parodykit „KOVA“.

1900 Chartiers str.,

ALLEGHENY, Pa.

Abu telefonai.

[17-42]

E.E. Locke.

Agulna sakrova vynų, šnapsų, alaus, giros ir porterio. Rej-
kla žinot, kad mes visuomet duodam gerus gėrimus. Todėl lie-
tuviai nepralenkite mus. Pasirodykit pirkdami ir „Kovą“.

204 WESTINGHOUSE Ave. Willmerding, Pa.

Long Distonee Phone No. 12 - W. (17-42)

Slavonic & English Printing Co.

518 First Ave.

Pittsburg, Pa.

Atlieka drukorišką darbą lietuviškoj ar kitokioj
kalboj greitai, gerai ir pigiai. Pas mus dirba va-
karaus Bagočius, kurs atliks Jus darbą ir jam gal-
lit pa duot savo orderius. Atsiliepkit ypa-
tiškai ar raštu.

KAS DAR NEBUVO PASMANĖ NUSITRAUKT

Fotografiju

Tai labai didelė klaidą padarė, nes niekas teip pigiai ir puikiai
negali nutraukt. Eidami kur nors pas nežinomus tik vien pi-
nigus mokate, neturėdami jokio užganėdinimo. Kas tik ikišiol
nusitraukė pas manę fotografiją, yra užganėdintas mano darbu.
Norintieji mokintis fotogr. amato, lai atsiaukia pas mane

Juozas Szukis

500 So. 2-nd st. Philadelphia, Pa. [29]

Louis Steitz

Didžiausia gėrimų sakrova.

1129 PENNSYLVANIA AVE. ALLEGHENY, PA.

Nori grynos degtines, alaus ar vyno, eik čia; jis
duos gerai, nebrangiai ir vertai jusu pinigų, jeigu
pasirodysi „Kovos“ numerį su apgarsinimu. 23.

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str.
Philadelphia, Pa.

M.H. Harris,

Didžiausia mėsos rinka. Galima gaut viso-
kios mėsos: šviežios, rūkytos; lietuviškų deš-
rų, sviesto, surių, lašinių.

1726 Beaver Ave., Cor. Washington.

ALLEGHENY, Pa. (19-23)

James Lowrie, Dr.

Palaidojimo Biūras.

Pasimirus kokios sėimynos mylimam šana-
riui, kreipkitės po šiuo adresu:

1501-3-5 Beaver Ave., Cor. Loucust Str.

(14-39)

ALLEGHENY, PA.

Ant Akmenu Railroad Laikrodėlis

Patentuotas regula-
torius, ausuke užsuka-
mas ir nustatomas, vy-
riškas ar moteriškas, 18
K auksuotas, dvigubi
„Hunting“ lukštai, gra-
žiai iškvietkuotas. Tik-
rai gerai rodo. Yra vi-

sur vartojamas geležinkelio tarnų, kaipo ge-
riauisiai laikantis; garantuota ant 25 m.

Šį laikrodėlį pasiūlme C.D.O. ant kiekvieno adreso, su
pavėljimu išegzaminuoti. Jeigu bus toks kaip rašoma,
užsimokėk expresui \$ 5.75 ir atvežimo kaštus ir pasi-
lank laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink,
kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi \$ 35.00. Prie lai-
krodėlio dar pridėdam 14K auksuotą, labai gražų lenčif-
gėlį su kompasu dykal.

EXCELSIOR WATCH CO.,

1036 Milwaukee ave. Chicago.

Revolucijos Paveikslas

«Prie liuosybės», didelis paveikslas, 22
ir 28 colių, perstato atsitikimą Lietuvoje
1905 m., kaip revoliucionieriai drasko
maskolišką kanceliariją. Labai dailus pa-
veikslas pilnuos dažuos, su žaliuojančiais
laukais ir mėlynu dangum ir t. t. Tokio
lietuviško paveikslas da niekur nėra. Rei-
kalingi agentai. Prekė 1 dol. Adrisuokit:

Lithuanian Art Association,

Bx 133 Shenandoah, Pa.

„Kova“

Išeina kas pėtynčia. Prenumera į visas dalis svieto:

metams	\$ 2.00	„KOVA“ The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2nd Str. Phila. Pa.	
pusmečiui	\$ 1.00	Subscription rates:	
Aparsinimų prekė:		One year in all parts of the world,	\$ 2.00;
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00:		Six months	\$ 1.00.
per metus 10.00		Advertisement rates on application.	

Siunčiant raštus, pinigus ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adrisuokite:

„KOVA“, 1418 So. 2-nd Str., Philadelphia, Pa.

Atkreipiu atydą savo draugų ir vientaučių lietuvių, kad mes apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

Drapanų, Skrybėlių ir Čevėrykų.

Didžiausia sąkrova overkočių ir siutų visokiose prekėse

Naujausios pavasario ir vasarinės mados

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekėj

Prosinam vienus metus už DYKA!

L.Freedman & Son.

VIENA PREKĖ

Lietuviai, atminkit adrisa

Kampas South ir 4-os.

Lietuviu Gydytojas

A.L. Graičunas, Ph. G.M.D.

3202 So. Halsted st., kampas 32-ros gatvės, Chicago, Ill.

Lietuviai, nesidukokit save apgadinėt visokiems profesoriams, specialistams ir sūdaktariams, pas kuriuos tik pinigus sukisate, o sveikatos ir teisingos rodos negaunat. Jei sergi kokia liga, eik pas Dr. A.L. Graičūną, jis tuos tau teisingai rodą DYKA! ir pasakys, ar galima išgydyt ir kaip ilgal gydymas trauksis. Dr. A.L. Graičūnas neuvažiojo nei vieno ligonio ir iš pirmo pamatymo pasako, ar ligonis išgydomas, ar ne; kurį apsilima išgydyt, išgydo greitai ir už mažą užmokestį.

Už sužeistus visada užstoja ir kompanijų agentai nenuperka manęs. Sužeistiems prie darbo, karų, geležinkelių ir t.t., suteikia greitą pagalbą ir rodą.

Gydo visokias ligas: vyriskas, moteriskas ir vaikų ligas. Valandos priėmimo ligonių kasdien ir nedėlioms: Nuo 8 ryto iki 10 val. vakare.

Telefonas 7399 Yards.

P. V. OBIECUNAS.

19 & CARSON ST.

S.S. PITTSBURG, PA.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA
su kapitulu \$ 75.000.000

Suorganizuota ir čarteriuta
kaipo

All Nations Deposit
Bank.

(Visų Tautų Banka)

Mūsų banka yra viena iš tvirčiausių Suv. Valstijos, čarteriuta, esanti po kontrole Valetijos rando ir per tai pilnai užtikrintanti. Pirmą pinigus užsiėdijimui ir moka ketvirtą procentą. Parduoda laivakortes ant geriausių linijų ir siunčia pinigus į visus dalis svieto. Padaro daviernastis atikimui visokių reikalų su valdžia Rusijos. Išmano visokius pinigus ant merikoniskų arba kitokių. Daro apsergėjimus nuo ugnies ant visų dalkių ir t.t. Pinigus dėl suėdijimo galit prisiųst pačo Money Order'u arba Expresso Co., o tuojaus bus išsiųtos bankavos knyguotės.

DOVANAI!

DOVANAI!

NAUJA LIETUVIŠKA

DAKTARIŠKA KNYGA

„VADOVAS IN SVEIKATA“

50.000 egz. vėl išleista šios knygos. Ji parašyta D-ro Prof. COLLINS, o vėliausias išleidimas, su daug pridėjimų plačiau išaiškinta — visokios ligos ir kaip būt sveiku bei laimingu. Pripildyta DIREKTORIAUS COLLINS

N.Y. MEDICAL INSTITUTO.

Apart kitų moksliskų, kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingėdžių pamokinimų, apie vyrų ir moterų lytišką susitnokimą, ką nieks dar ikišiol teip atvirai ir drąsiai neaprašė, kaip „Vadovas į Sveikatą“.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, nors kaštuoja 45c., bet kad apšvietimui liaudies išduota, tai kiekvienas, kuris atsus tik keletą stampų už prisiantimą, aptures per pačią „VADOVĄ IN SVEIKATĄ“.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išsigydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingas žinias. Skaitytojas šios knygos, nereikalaus pas pseudo—geradejus įieskot pagalbos.

Jei esi nesveikas, pirmiau neg kreipsies pas kokį daktarą, kad neesandį ligą neįkalbėtų, tai išsirašyk ir perskaityk „VADOVĄ IN SVEIKATĄ“.

Teipat COLLINS N.Y. MEDICAL INSTITUTAS, vyrų ir moterų visokias ligas išgydo pasekmingai, nes pergalejimui ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta išduoda. Kad ne ypatiška, tai (lietuviškai) aprašyk ligą, kad liga bus išgydoma ir bus prisiusti vaistai, tai kokio skyriaus ar vardo liga nebūtų, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinėjama po visą Ameriką ir kitas dalis pusaules

ADRESUOK:

The COLLINS N.Y. Medical Institute

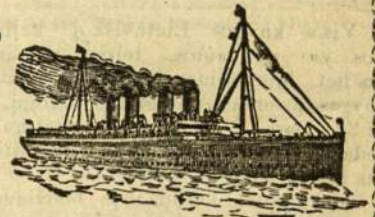
140 West 34-th st. New York, N.Y.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 po p.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visus šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikietų.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valetijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

GRAMATIKA anglizkos kalbos.

Su ištarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, k.t. be ast [byst] žvėris; eight [elt] aštuoni; eye [ai] akis ir t.t. 174 pusl. Su prisluntimu..... \$ 1.25

Vaiku Draugas arba kaip išmokyti skaityt ir rašyt be mokiniojo. 222 abrožėlial parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Puslapių 64. Su prisluntimu..... 15c

Naujas Budas išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyt. be pagalbos mokytojaus. 24 ps. 10c. Pinigus siųst per „Money Order“ po adreeu:

P. Mikolainis, Box 62 New York.